novinky z radnice

Foto: Samuel Juriš, 1. cena Genius loci Trnavy 2011 za cyklus fotografií

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ V ZÁPADNOM KRÍDLE RADNICE OTVORENÁ DO 16. NOVEMBRA

GENIUS LOCI TRNAVY

mesto Trnava ■ ročník XXII ■ číslo 9 ■ november 2011 ■ Nepredajné!

Vládne túžba mať

Môj syn má občas problém uveriť mi, že v jeho veku som mal len zopár hračiek a dva „angličáky". Napriek trom plným škatuliam detského bohatstva si stále myslí, že ešte toho potrebuje viac. Prirodzene, ako dieťa vystavené pestrosti chce siahnuť po všetkom.

Mám dojem, že podobnému klamu sme podľahli aj my. A to nielen na Slovensku. Podmanila si nás predstava bezstarostného života, v ktorom budeme mať všetko, čo oči vidia a srdce ráči. Nespokojnosť prameniaca z nemožnosti mať všetko tu a teraz akoby zaplavila spoločnosť. Lekári doma i v zahraničí dávajú výpovede, učitelia štrajkujú, odborári odchádzajú z rokovaní, zamestnávatelia sa sťažujú, že nemajú z čoho vyplácať mzdy, banky protestujú proti zdaneniu, inštitúcie nariekajú na nedostatok zdrojov, kultúrne inštitúcie stagnujú, športové kluby krachujú. Prevláda pocit nedocenenia, nedostatočného ohodnotenia a druhoradého postavenia. A je to tak. Novoveká spoločnosť dávno stratila prirodzené vrstvenie občanov zohľadňujúce prácu, kontinuitu a úsilie odovzdať skúsenosti i krajinu pre budúcu generáciu. Nadčasové priority vystriedali krátkodobé ciele vytrhnuté zo súvislostí príčin a dôsledkov. Pretrhli sme tisícročnú niť osobného, rodinného a sociálneho odovzdávania skúseností. Skúseností, ktoré tí, čo ich odovzdávali, uplatňovali a žili. Logickým dôslekom je strata prirodzených autorít, a tým aj možností dovolať sa slušnosti a spravodlivosti. Dávno vieme, že paragrafmi uplatňované právo a súdnictvo uprednostňujúce individuálne záujmy nám spravodlivosť neprinesie. Žiaľ, ani politici, na ktorých nadávame, či už stoja vpravo, vľavo alebo v strede. Kto ohodnotí a dá zmysel existencii, ak nie tí, s ktorými spoluvytvárame prostredie života? Nie toho vysnívaného, ale toho, v ktorom sa trápime, spoločne hľadáme východiská, v ktorom vieme o svojej konečnosti, v ktorom sa dokážeme podržať, obetovať pre slabšieho a vyzdvihnúť toho, kto rozumie a hľadá riešenia nielen pre seba. Bez tohto podhubia je márne dožadovať sa uznania. V prostredí, kde individuálne je viac ako spoločné, kde neplatí stavovská hrdosť a kde netreba brať ohľady na iných, je naivné očakávať spravodlivú deľbu. Naopak. Prehlbuje sa priepasť medzi tými, čo ešte stíhajú hromadiť a tými, čo sa dostali na druhú koľaj.

Túžba mať ovládla našu generáciu. Možno naivne, no predsa verím, že tí, ktorí porozumeli zmyslu života cez vytváranie vzťahov dôvery, pomoci a priateľstva, sú väčšou záchranou ako euroval. Sú pastiermi bytia. Buďme pri nich.

Pavol Tomašovič

Vianočná atmosféra zavládne už na Katarínu

Slávnostné otvorenie nových trnavských Vianočných trhov sa uskutoční 25. novembra, potrvajú až do Silvestra

Vianočné trhy 2011 sa budú niesť na Trojičnom námestí v znamení viacerých zmien. Organizátorom tradičného podujatia bude namiesto mestskej samosprávy agentúra MediaFlash v spolupráci s internetovým portálom www.trnava-live.sk.

Podujatie slávnostne otvoria na Katarínu v piatok 25. novembra a ukončí ich až Silvestrovská oslava v posledný deň roku. Po niekoľko rokov trvajúcej prestávke tak budú mať Trnavčania možnosť opätovne privítať príchod nového roku spoločne na námestí. Novinkou bude aj spoločná rodinná oslava Silvestra v centre mesta určená rodinám s deťmi. „Podvečer chceme usporiadať tzv. Detský Silvester s programom pre najmenších. Súčasťou akcie bude aj malý ohňostroj," priblížil Ivan Novotný z trnavskej agentúry MediaFlash.

„Na tému nové Vianočné trhy sme začali komunikovať s primátorom Butkom a viceprimátorom Stankom už na jar tohto roku. Predstavili sme im svoj zámer a sme radi, že naše myšlienky a nápady ich zaujali. Našim cieľom je, aby sa Trnavčania v predvianočnom zhone stretávali v centre mesta, aby sa tu cítili dobre a užívali si dobrú a príjemnú atmosféru. Vynasnažíme sa, aby sme svoj projekt naplnili. Aj touto cestou sa chcem predstaviteľom mesta Trnavy a poslancom poďakovať za dôveru, ktorú nám vyjadrili svojím postojom v mestskom zastupiteľstve," poznamenal Novotný.

Medzi ďalšie pripravované zmeny možno zaradiť podávanie vareného vína a teplých nápojov do keramických hrnčekov s logom Vianočných trhov. Za symbolickú cenu si budú môcť návštevníci trhov hrnčeky kúpiť. Občerstvovacia zóna bude zastrešená, na námestí pribudnú aj nové občerstvovacie stánky s pripojením na vodu. Namiesto malého pódia, ktoré bolo niekoľko rokov umiestnené v rohu námestia pri fontáne, vyrastie na Trojičnom námestí veľké pódium s veľkoplošnou obrazovkou.

Celkový dojem z trhov má umocniť aj nová svetelná výzdoba mestskej veže, Divadla Jána Palárika, Prachárne či Zeleného domu.

Organizátori plánujú usporiadať počas Vianočných trhov viac ako 36 koncertov rôznych žánrov. Súčasťou programu zostanú obľúbené predstavenia detí z trnavských materských a základných škôl, ktoré celkový počet kultúrnych vystúpení ešte zdvojnásobia. Dramaturgia koncertných vystúpení bude navrhnutá tak, aby si na svoje prišli všetky generácie Trnavčanov.

„Obyvatelia aj návštevníci mesta si za tie roky Vianočné trhy obľúbili. Súčasne so zachovaním tradičnej atmosféry predsviatočných dní chceme priniesť viac kultúry, zážitkov a zlepšiť kultúru občerstvenia. Tradičné podujatia ako je Radničný čaj, spomínané detské vystúpenia, prijatie Betlehemského svetla a ďalšie, zostanú, samozrejme, zachované," zdôraznil.

Organizátori z agentúry MediaFlash a portálu trnava-live.sk pripomínajú, že na rozdiel od minulosti dostanú Trnavčania možnosť stretávať sa v historickom centre mesta aj medzi sviatkami. Občerstvovacia zóna bude otvorená aj v dňoch od 26. do 31. decembra. Aj v tomto období sa uskutočnia na námestí hudobné koncerty. „Vieme, že mnohých Trnavčanov v minulosti mrzelo, že trhy sa skončili pred 24. decembrom a ďalej nepokračovali. Množstvo ľudí v tomto čase nepracuje, je to čas ako stvorený na stretnutia s priateľmi a známymi. Aj preto sme sa rozhodli, že bude vhodné nechať obyvateľom mesta priestor na stretnutia."

-poko-

Úspech v súťaži Hlavné mestá biodiverzity

Mesto Trnava obsadilo druhé miesto v slovenskej časti súťaže Európska cena – Hlavné mestá biodiverzity 2011 v kategórii miest nad 50 tisíc obyvateľov. Trnava týmto úspechom potvrdila svoju pozíciu, ktorú obsadila v prvom ročníku súťaže. Slovenským Hlavným mestom biodiverzity za rok 2011 sa stalo mesto Kremnica.

Súťaž vyhlásilo Regionálne environmentálne centrum Slovensko v spolupráci s Úniou miest Slovenska a Združením miest a obcí Slovenska v rámci medzinárodného projektu Podpora ochrany prírody a biodiverzity v mestských oblastiach: Európska cena – Hlavné mesto biodiverzity. Okrem Slovenska sa súťaž uskutočnila aj v Nemecku, Francúzsku, Maďarsku a Španielsku. Jednou z hlavných aktivít projektu je podpora a motivácia mestských samospráv k ochrane prírody a biodiverzity.

Mestá a obce mali v súťaži uviesť svoje projekty a aktivity, ktoré realizovali v oblastiach biodiverzity a zmeny klímy, trvalo udržateľného spravovania krajiny a plánovania a komunikácie a vzdelávania v starostlivosti o životné prostredie. Mesto Trnava uspelo v súťaži s realizovanými projektmi izolačného zeleného pásu za sídliskom Družba a parku za daňovým úradom, projektmi dvoch etáp intenzifikácie separovaného zberu odpadov v meste, zlepšenia kvality ovzdušia nákupom čistiacej techniky miestnych komunikácií a ekologickej mestskej hromadnej dopravy, projektom Fibonacci – posilnenie povedomia v oblasti prírodovedného a technického vzdelávania v materských a základných školách, zavedením separovaného zberu odpadu v školách, škôlkach aj na mestskom úrade a projektom Vyhrňme si rukávy.

-red-

Nová Envirotrieda v škole Maxima Gorkého

Novovybudovaná Envirotrieda určená na prírodovedné vzdelávanie bola otvorená 20. októbra na Základnej škole Maxima Gorkého v Trnave.

Cieľom Envirotriedy je posilnenie environmentálneho povedomia žiakov, skvalitnenie podmienok vzdelávania prostredníctvom progresívnych foriem vyučovania ako projektové vyučovanie, či vyučovanie na stanovisku. Slúžiť bude 474 žiakom a 42 učiteľom na vyučovací proces, záujmovú činnosť či iné vhodné aktivity.

V dnešnej dobe viaczdrojového financovania školstva hľadá každá škola cesty a cestičky, ako získať pre seba, svojich žiakov i zamestnancov finančné či materiálne prostriedky, ktoré by pomohli skvalitniť výučbu. Envirotrieda bola vybudovaná vďaka školskému projektu Altánok poznávania a podpore Mesta Trnavy v rámci projektu Envirodvory, sponzorstvu firmy ZF SACHS Slovakia Trnava, Rodičovskej rady a Neinvestičného fondu Škola základ života pri ZŠ Maxima Gorkého 21 v Trnave.

-red-

Predvianočné tvorivé dielne v západnom krídle

Mesto Trnava v spolupráci s Mestskou radou mládeže v Trnave v pripravuje 4. ročník predvianočných tvorivých dielní pre deti. Od 2. do 18. decembra v piatok, sobotu a nedeľu medzi 14. a 18. hodinou budú v priestoroch západného krídla radnice pripravené pre deti kreatívne aktivity s vianočnou a zimnou tematikou obohatené divadielkami a koledami.

Deti si budú môcť z tradičných i netradičných materiálov vyrobiť rôzne vianočné pohľadnice i vianočné ozdoby na stromček alebo do okna, upiecť medovníky, prípadne si vyrobiť drobný darček, ktorým potešia nielen seba, ale aj niekoho blízkeho, ako napr. gélové sviečky, svietniky. V tvorivej činnosti deťom pomôžu a poradia animátori z detských a mládežníckych organizácií pôsobiacich v Trnave.

Počas celých predvianočných tvorivých dielní potrvá súťaž, do ktorej sa môže zapojiť každé dieťa. Detskí účastníci dielní dostanú pri príchode menovku, ktorú pri odchode odovzdajú. Menovky budú zlosovateľné a losovanie sa uskutoční vždy na konci dňa. *-red-*

Žiaci zo školy na Námestí SUT vo Francúzsku

Šieste projektové stretnutie v rámci projektu Comenius sa uskutočnilo v dňoch od 17. do 21. októbra 2011. Hostiteľskou školou žiakov a pedagógov zo školy na Námestí Slovenského učeného tovarišstva v Trnave bola tentoraz škola Groupe scolaire St Joseph Ste Marie vo francúzskom meste Clamart. Projekt školy je realizovaný s podporou Európskej únie.

Na stretnutí sa zúčastnili riaditeľka školy Žofia Halásová, zástupkyňa školy Viera Andrisová, učiteľka anglického jazyka Erika Bučková a štyri žiačky ôsmeho ročníka – Simona Hulačová, Patrícia Hrašnová, Alica Zagrapanová a Petra Janíková.

Počas nezabudnuteľných piatich dní sme mali možnosť opäť stretnúť priateľov z predchádzajúcich stretnutí a nadviazať ďalšie nové priateľstvá. Získali sme nové informácie o partnerských krajinách a spoločne sme vyhodnotili práce žiakov z jednotlivých krajín. Úlohou žiakov bolo vytvoriť prezentácie s fotografiami na tému Voda a svetlo. Pripravené práce vyslané žiačky prezentovali ostatným zúčastneným partnerom na stretnutí. Komunikácia prebiehala v angličtine, takže žiačky si mohli overiť svoje jazykové vedomosti, a to aj pri komunikácii vo francúzskych rodinách, kde boli ubytované.

Keďže Clamart sa nachádza hneď pri Paríži, naše exkurzie a výlety boli nasmerované do tohto veľkomesta. Prešli sme sa slávnou ulicou Champs Elysées, plavili sme sa loďou po Seine, navštívili sme Notre Dame a aspoň zvonku sme si pozreli Louvre. Z Eiffelovej veže sme mali Paríž ako na dlani. Naši francúzski partneri nás vzali do mesta Versailles, kde sme si prezreli zámok a jeho priľahlé záhrady s nádhernými fontánami. Okrem toho sme mali možnosť ochutnať francúzsku kuchyňu a porovnať ju s našou.

Ďalšie projektové stretnutie sa uskutoční v novembri na našej škole, na čo sa už veľmi tešíme. *Mgr. Erika BUČKOVÁ*

V SKRATKE

■ Časť ulice Pri kalvárii bude dlhdobo uzavretá

Miestna komunikácia – ulica Pri kalvárii v Trnave je od 17. októbra uzavretá na úseku v dĺžke približne 400 metrov od maliarskeho centra až po stavbu cesty I/51 – Severného obchvatu, III. etapy. Uzávierka potrvá do 31. augusta 2013. Obchádzková trasa do areálu Strelnice, areálu spoločnosti ALAS a záhrad na Chovateľskej ulici vedie z ulíc Cukrovej, Trstínskej a Chovateľskej.

■ Pre nový zámer prestavby štadióna bude mesto upravovať územný plán

Zmeny Územného plánu mesta Trnavy a Územného plánu Centrálnej mestskej zóny patrí k najdôležitejším bodom programu 5. zasadnutia mestského zas-tupiteľstva, ktoré sa uskutočnilo 25. októbra (po uzávierke tohto vydania). Prvá zmena územného plánu súvisí s prestavbou futbalového štadióna. Pôvodné zmeny v územnom pláne sa v tejto súvislosti uskutočnili v roku 2008 na základe podkladov švajčiarskeho investora, ktorý však od svojho zámeru postaviť v Trnave nový štadión aj s obchodnými budovami pri blízkom nákupnom centre neskôr odstúpil. Zámerom nového slovenského investora je prestavba štadióna na pôvodnom mieste aj s obchodnými budovami.

Poslanci rokovali aj o zmene ÚPN v lokalite Medziháj určenej na šport, rekreáciu a cestovný ruch, kde v nedávnej minulosti plánoval zahraničný investor výstavbu automobilového pretekárskeho okruhu, hotela, bytov a športovo- oddychového areálu. Zamýšľaná zmena ÚPN chce zadefinovať plochy na šport, rekreáciu a cestovný ruch ako verejnoprospešné stavby, pri ktorých nie je potrebné platiť odvody za vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Podrobnejšie informácie prinesieme v budúcom vydaní.

■ Cyklisti a chodci už môžu bezpečne prechádzať cez Cukrovú

Najboľavejší problém Cukrovej ulice – bezpečnosť cyklistov a chodcov – je už vyriešený. Odbor investičnej výstavby tu v októbri dokončil prvú etapu rekonštrukcie pozostávajúcu z výstavby nového chodníka, 23 stožiarov verejného osvetlenia a cyklochodníka v dĺžke 733 metrov, ktorý v čase uzávierky tohto vydania dostával poslednú, červenú vrstvu asfaltobetónu. Počas výstavby vysvitlo, že podložie v týchto miestach nie je dostatočne únosné, čo mierne narušilo pôvodný časový harmonogram. Nová situácia si vyžiadala hlbšie výkopy, než sa pôvodne predpokladalo, a bolo nutné aj zhutnenie podložia väčším množstvom štrkopiesku. Vzhľadom na to, že pri výstavbe bolo potrebné aj vyrovnať terén,

pôvodná komunikácia, ktorá sa bude rekonštruovať až v druhej etape, na krátkom úseku prevyšuje nový chodník o pár centimetrov. Chodcov na tomto úseku chráni zábradlie výrazne označené biele-červenou farebnou kombináciou. Pri rekonštrukcii samotnej komunikácie bude tento výškový rozdiel vyrovnaný. Náklady na výstavbu dosiahli 146 158,57 eur.

■ Hotová je aj prvá etapa cyklochodníka na Vansovej

Nový cyklistický chodník s červeným asfaltobetónovým povrchom v dĺžke 450 metrov na Ulici Terézie Vansovej od križovatky s Hospodárskou po svetelnú križovatku Bottova – Moyzesova je už tiež hotový. Aj tu si podmienky v teréne vyžiadali korektúru projektového riešenia, lebo sa ukázalo, že obrubníky nie sú v dobrom stave. Na úseku v dĺžke približne dvesto metrov bola potrebná ich výmena za nové aj s novým betónovým podkladom. Súčasne bolo nutné vyriešiť aj problém s plytkým vedením inžinierskych sietí tak, aby sa zabránilo ich poškodeniu a niektoré miesta opraviť. Pri výstavbe chodníka sa uskutočnila aj reorganizácia statickej dopravy s vyznačením parkovacích boxov pri cintoríne na Ulici T. Vansovej, vyznačením priechodov pre chodcov aj s úpravami pre slabozrakých a nevidomých a inštaláciou novej niky slúžiacej ako autobusová zastávka.

Ide o prvú etapu výstavby cyklochodníka na tejto ulici, pre druhú hľadá v súčasnosti mestská samospráva optimálne riešenie trasy na bezpečnú prepravu cyklistov až k železničnému priecestiu s čo najnižšími nákladmi na realizáciu. Náklady na realizáciu prvej etapy boli 124 391,36 eur.

■ Nové parkovisko v Modranke už slúži občanom

Pred kultúrnym domom v Modranke už môže na novom parkovisku zaparkovať osem áut, ešte donedávna tam mohli stáť iba štyri. Jedno z týchto miest je určené pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu. Výstavbu iniciovala mestská časť Modranka a zamestnanci mestského úradu v snahe urýchliť realizáciu stavby zabezpečili projektovú dokumentáciu vlastnými silami. Pri rozširovaní plochy na parkovanie boli potrebné aj technické opatrenia na zabezpečenie

funkčnosti odvodňovacieho rigolu, ktoré pozostávali z inštalácie potrubia a jeho prekrytia betónovým povrchom.

■ Výstava budúcich umeleckých stolárov a zámočníkov v západnom krídle radnice

Výstava žiakov Strednej odbornej školy polytechnickej bude od 3. novembra otvorená v časti výstavných priestorov západného krídla radnice. Škola, ktorá ako jediná v širokom regióne poskytuje možnosť štúdia s umelecko-remeselným zameraním, tu bude prezentovať výsledky tvorivej práce svojich žiakov v odboroch umelecký kováč a zámočník. „Škola prezentuje práce žiakov na rôznych podujatiach, akými sú výstava výrobkov a služieb žiakov stredných škôl s medzinárodnou účasťou JUVYR v Bratislave alebo Mladý tvorca v Nitre. Chceli by sme sa však opäť predstaviť i na domácej pôde. Podobnú výstavu sme už zorganizovali v roku 2007 v Západoslovenskom múzeu," povedal riaditeľ školy Roman Michalička.

■ Týždeň prevencie sociálno-patologických javov

Mesto Trnava, kancelária Zdravé mesto v spolupráci s Trnavským osvetovým strediskom pripravili pre študentov a žiakov trnavských škôl stretnutia s odborníkmi z oblasti drogovej prevencie, diskusné kluby na prevenciu proti agresivite, šikanovaniu a násiliu, ktoré sa uskutočnia od 21. do 25. novembra. Žiaci budú mať na stretnutiach možnosť prediskutovať problematiku sociálnopatologických javov. Tento rok sa diskusií zúčastnia žiaci Obchodnej akadémie, Gymnázia A. Merici, Strednej priemyselnej školy v Trnave, Základnej školy na Spartakovskej ulici, žiaci ZŠ A. Kubinu a študenti Strednej zdravotníckej školy.

Súčasťou Týždňa prevencie sociálno-patologických javov je seminár pre pedagógov trnavských škôl o problematike drogovej závislosti, ktorý sa uskutoční 23. novembra o 13. hodine na radnici. Lektorkou seminára je Mgr. Barbora Kucharová.

■ Konferencia poskytovateľov sociálnych služieb

Mesto Trnava – sociálny odbor mestského úradu organizuje IV. ročník Konferencie poskytovateľov sociálnych služieb špecifickým skupinám obyvateľstva, ktorá sa uskutoční 15. novembra 2011 v zasadacej miestnosti mestského zastupiteľstva na Hlavnej ulici 1. Hlavnou témou konferencie bude poskytovanie sociálnych služieb ľuďom bez domova, skúsenosti organizácií a tretieho sektora pri práci s najchudobnejšími.

Konferencia sa koná pod záštitou primátora mesta Vladimíra Butka v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trnavy.

■ Začal sa projekt revitalizácie verejného priestoru

V Trnave sa realizoval revitalizačný pilotný projekt pod názvom Green urban intervention, ktorý zorganizovala Andrea Pallang z občianskeho združenia AP Gallery. Pozostával z dvoch častí – workshopu pod názvom Verejné priestory – možnosti a realita, na ktorom vystúpil hosť Ing. Matúš Bizoň z občianskeho združenia Urban E.T., a zo samotnej revitalizácie verejného priestoru na vlakovej stanici v Trnave.

Projektu sa zúčastnilo 20 mladých dobrovoľníkov, študentov stredných a vysokých škôl z Trnavy a okolia. Každý účastník

mal možnosť vysadiť si vlastný stromček a dovedna ich tu pribudlo viac ako sto.

Hlavnou ideou projektu je nájsť v meste a jeho okolí problematické alebo nevyužité priestory, do ktorých sa dá kreatívne vstúpiť. Podľa slov Andrey Pallang je cieľom projektu motivovať mladých ľudí, ktorým nie je ľahostajné prostredie, v ktorom žijú. „Podporujeme ochotu mladých ľudí zapojiť sa, prispieť, či individuálne sa prejaviť v oblasti autentického neetablovaného umenia, zábavy, či športu. Veríme, že mladí ľudia môžu prijatím verejného priestoru za svoj inšpirovať aj zostatok komunity," uvádza sa v tlačovej správe vydanej pri príležitosti realizácie projektu.

Partneri projektu sú ZSR a Urban E.T. Projekt finančne podporuje Komunitná nadácia Bratislava.

■ Ombudsman bude na Úrade TSK

Verejný ochranca práv doc. JUDr. Pavel Kandráč, CSc., bude svoju činnosť vykonávať aj priamo v priestoroch Úradu TTSK 9. novembra a 14. decembra od 8. do 16. hodiny. Ombudsman bude poskytovať právnu poradňu pre občanov a ďalšie subjekty bezodplatne. Jeho hlavnou úlohou bude pomôcť občanom v riešení vzniknutých problémov tak, aby sa fyzické aj právnické osoby domohli bez zbytočných formalít rýchlej právnej ochrany, ak sa domnievajú, že ich základné práva a slobody sú porušené konaním, rozhodovaním alebo nečinnosťou orgánov verejnej správy.

■ V Trnave boli predstavené dva nové poschodové push – pull vlaky

Slávnostná prezentácia dvoch nových poschodových PUSH PULL vlakov nesúcich mená Helena a Marta sa uskutočnila za účasti ministra dopravy Jána Figeľa 27. októbra na železničnej stanici v Trnave. Súčasťou prezentácie bola aj propagačná jazda z Trnavy do Bratislavy – hlavnej stanice s odchodom o 11.35 h a príchodom o 12.10 h. Poschodový vlak typu PP je zložený z jedného upraveného hnacieho dráhového vozidla, ktoré súpravu tlačí (push) alebo ťahá (pull), dvoch poschodových vložených vozňov a jedného poschodového riadiaceho vozňa pre jazdu vpred. Maximálna prevádzková rýchlosť súprav bude 160 km/h.

■ Škôlkari súťažili v tvorbe veselých šarkanov

Spoločnosť TT-KOMFORT a Nadácia Trnava Trnavčanom organizovali 2. ročník tvorivej súťaže pre materské školy, tento rok s aktuálnou jesennou tematikou Veselý šarkan. Do súťaže sa zapojilo 11 materských škôl v správe TT-KOMFORTu. Na vytvorenie šarkana použili deti rôzne techniky od lepenia až po modelovanie a maľovanie. Spomedzi krásnych výtvorov bolo ťažké vybrať víťaza. Ocenené boli preto až tri materské školy: MŠ Murgašova 13, MŠ V Jame 27 a MŠ Čajkovského 28, z ktorých každá získala finančnú odmenu 200 Eur. Deti dostali spoločenské hry, pri ktorých sa nielen zabavia, ale aj poučia.Deti z MŠ Murgašova 13 poňali celú súťaž ekologicky a vytvorili šarkana z igelitových tašiek a obalov na ovocie a zeleninu. MŠ V Jame 27 vyrobila šarkana z prírodnín, ako sú semiačka, lístie, plody stromov, atď. Šarkan priateľstva detí zo MŠ Čajkovského 28 bol okrášlený korálikmi a svojskú pečať mu dali otlačky dlaní detí, ktoré ho tvorili. Dvestopäťdesiat detí zo všetkých materských škôl, ktoré sa podujali na výrobu veselého šarkana, odmenili organizátori

balíčkami pre potešenie. Diela škôlkarov sú vystavené v detskom kútiku zákazníckeho centra TT-KOMFORT-u.

■ Otvorenie cintorínov počas sviatkov

Trnavské cintoríny budú pri príležitosti Sviatku všetkých svätých a pamiatky zosnulých otvorené od 29. októbra do 3. novembra v čase od 7. do 22. hodiny. Správcom cintorínov je spoločnosť PO-Rigstav. Informácie o možnostiach prenájmu hrobového miesta alebo o platnosti nájomnej zmluvy môžu občania získať osobne lebo telefonicky v kancelárii správy cintorínov v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 h. Nájomná zmluva sa vždy uzatvára minimálne na 10 rokov. Nájomca, ktorému sa končí lehota prenájmu, musí byť o tejto skutočnosti upovedomený. Zvyčajne je takéto hrobové miesto označené nálepkou a ak je známe meno a adresa nájomcu, správa cintorína mu pošle každoročne upomienku. Hrobové miesta sa zatiaľ nerušia, s výnimkou tých hrobov, na ktoré dá nájomca súhlas.

■ Ospravedlnenie čitateľom Noviniek z radnice

Redakcia Noviniek z radnice sa ospravedlňuje za nedostatky v grafickej úprave októbrového čísla Noviniek z radnice. Veríme, že v ďalších vydaniach sa nám podarí eliminovať nedostatky, ktoré vznikli mimo dosahu redakcie. Za pochopenie ďakujeme. *Pavol Tomašovič, šéfredaktor NzR*

Pokračuje rekonštrukcia a výstavba chodníkov

■ Na Kalinčiakovej ulici sa v auguste uskutočnila oprava porúch vozovky tryskovou metódou a rekonštrukcia povrchu s novým dvojvrstvovým náterom na ploche 2 484 m2 v hodnote 22 735 eur.

■ Koncom septembra bol za bytovým domom na Ulici P.I. Čajkovského 5 – 9 rozšírený chodník z drenážnej dlažby a upravený nájazd v celej dĺžke pre možnosť vytvorenia tridsiatich dvoch šikmých parkovacích státí a vyznačenie parkovacích miest. Náklady na úpravu boli 26 228 eur.

■ V prvej polovici októbra bola ukončená rekonštrukcia, odvodnenie a rozšírenie spevnených plôch parkoviska vo vnútrobloku na ulici Gejzu Dusíka č. 51 – 55 v hodnote 20 500 eur.

■ V nadväznosti na ukončenú výmenu plynového potrubia a prípojok v telese pôvodného chodníka na ulici E. M. Šoltésovej realizuje mestská samospráva rekonštrukciu chodníka z betónovej dlažby v sume približne 20 000 eur.

■ Na základe zlého technického stavu povrchu vozovky sa na Ulici J. A. Komenského uskutočnila oprava porúch tryskovou metódou a rekonštrukcia povrchu emulzným dvojvrstvovým „mikrokobercom" na ploche 1 554 m2 v hodnote: 22 939 eur.

■ V súvislosti s výstavbou priemyselného parku a vybudovania nového vstupu do areálu z Mikovíniho ulice pripravuje mestská samospráva rekonštrukciu poškodeného chodníka a jeho rozšírenie na úseku medzi mostom cez Trnávku a Priemyselnou ulicou na ploche 600 m2 v hodnote približne 45 000 eur. Touto stavebnou úpravou získa chodník také šírkové parametre, ktoré v budúcnosti umožnia jeho napojenie na plánované vetvy cyklochodníkov na tomto území. *-red-*

Genius loci prináša nové pohľady aj tváre

Nositeľom prvej ceny štvrtého ročníka fotografickej súťaže Genius loci Trnavy, ktorej výstava je do 16. novembra otvorená v západnom krídle radnice, sa stal Samuel Juriš za cyklus nevšedných pohľadov na mesto zachytených mobilným telefónom a následne spracovaných klasickou technológiou. Jeho fotografie v sebe symbolicky spájajú dynamickú súčasnosť s hodnotami, ktoré obstoja v skúškach času.

Druhá cena patrí Matúšovi Plechovi za cykly fotografií Trnava poetická, Útulok a Domov dôchodcov. Na fotografiách mesta Plecho pokračuje vo svojej jemnej poetike, ktorú porota i návštevníci výstav vysoko oceňovali aj v predchádzajúcich ročníkoch, v cykloch fotografií o opustených psoch a starých ľuďoch dokázal schopnosť dosiahnuť maximálnu silu výpovede s minimom vyjadrovacích prostriedkov. Veľkým prínosom v súťaži je aj druhý nositeľ druhej ceny Juraj Marec s cyklom fotografií z koncertu pod názvom Kŕdeľ divých Adamov. Tretia cena patrí Dušanovi Rafajovi za cyklus fotografií Jarmok 2011. Nielen v prípade ocenených autorov, ale aj vo všeobecnosti porota vyzdvihla fakt, že viacerí účastníci tohtoročnej súťaže sa venovali práve umeleckému dokumentu s veľmi dobrými výsledkami a medzi súťažiacimi sa znova objavili aj noví pozoruhodní autori.

Žiaľ, nebolo možné udeliť ocenenie všetkým, ktorí by si ho zaslúžili. Porota preto rozhodla ešte o udelení čestných uznaní Jurajovi Jakubíkovi, Vladimírovi Chrenkovi, Jiřímu Svobodovi, Karolovi Križanovi, Zuzane Bezákovej a deväťročnej Barbore Bezákovej, ktorá patrí k najpríjemnejším prekvapeniam tohto ročníka.

Potešiteľné je však aj to, že odvahu zúčastniť sa súťaže nabrali aj začiatočníci alebo doteraz neznámi autori v zrelom veku. Organizátori dúfajú, že pre všetkých súťažiacich bude spoločná výstava v západnom krídle radnice podnetom na ďalšiu tvorbu a účasť aj v budúcich ročníkoch Genius loci Trnavy. *-red-*

Keď sa zovretie mestskými hradbami osvedčilo

Na Deň vínnych pivníc v sobotu 5. novembra budú svoje vína prezentovať štyridsiati slovenskí i zahraniční vinári v tridsiatich piatich historických vínnych pivniciach a vínotékach

Je po dušičkách, zdá sa, že jeseň je neodvratne tu a húb sme si tentoraz akosi neužili. Trnava však v najbližších dňoch ponúka predsa len čosi pre dušu i telo. Je to deviaty ročník vinárskeho podujatia Deň vínnych pivníc v Trnave. Na sobotňajšie popoludnie 5. novembra ho opätovne pripravil VINCECH – Trnavský spolok priateľov vína spolu s Mestom Trnavou. Tentoraz v priestoroch 35 pivníc a vínoték, a keďže vždy sa objaví nejaké hrozienko, minulý rok napríklad v podobe zrekonštruovaných priestorov malej synagógy, tento raz bude prekvapenie priamo na Trojičnom námestí. Štúdio Divadla Jána Palárika poskytne svoj priestor dobrému vínu (dúfajme), ako aj sprevádzajúcemu kultúrnemu zážitku.

Samozrejme, treba dúfať, že ani inde to nebude o nič horšie. Ale to už záleží iba od nás, návštevníkov podujatia. Jasne žiarivá vinárska taštička s memoriálnym pohárikom a plánikom – vínnym pasom nám budú spoľahlivým sprievodcom a informátorom na trase. Tak ako každoročne, trasa bude znova „zovretá" hradbami, ale to predsa žiadnemu vinárovi nemôže brániť v degustačnom rozlete.

Práve naopak, mestské hradby robia neopakovateľný kolorit podujatiu, na ktoré sú pozývaní vinári zo všetkých vinárskych oblastí Slovenska. Uvidíme, aké ukážky prinesú z toho toľko diskutovaného a „nešťastného" roka 2010. Lebo ukázalo sa, že kto vie, ten dokáže urobiť jedinečné vínko aj za takýchto podmienok. Zato ročník 2011 bol vinohradníkmi chválený, budú tu vinári, čo už sa prídu pochváliť, ako ho dokázali zvládnuť pre zmenu v pivnici. Po prvý raz prekročí počet prezentujúcich sa vinárov číslo štyridsať(!), čo sľubuje naozaj nielen pestrý, ale aj dokonalý zážitok, opätovne aj medzinárodný.

Len si vybrať! To bude tentoraz ozaj náročné. Pôjdeme na biele, alebo červené? Sústredíme sa na Kapitulskú, Štefánikovu, alebo na Hlavnú? Ale čo tie ostatné? Halenárska, Jeruzalemská, Františkánska, Pekárska? Narobili nám tí naši predkovia ale problémy. Čo dom, to pivnica. Lenže, nedivme sa im. Veď víno tvorilo už pri vyhlásení Trnavy za slobodné kráľovské mesto základ jeho prosperity. V každom vínnom pase je vložený zaujímavý príspevok práve o tejto histórii, príspevok, ktorý historický sedí do slova i do písmena. Nuž a my si počínajme tak, aby sme sa ukázali byť vhodnými následníkmi a udržiavateľmi tradície v pozitívnom slova zmysle.

Edo KRIŠTOFOVIČ, Vincech

Ján Sambucus bude na novej poštovej známke

Inaugurácia poštovej známky Jána Sambucusa sa uskutoční 25. novembra o 15. hodine na trnavskej radnici

Slovenská pošta už v minulosti vydala viacero poštových známok s trnavským motívom. Z nich spomeňme aspoň výplatnú známku Trnavy (5 Sk), vydanú pri príležitosti jubilea mesta v septembri roku 1998, a príležitostné známky k 150. výročiu konskej železnice Bratislava – Trnava alebo známky s portrétmi kardinála Juraja Haulíka a kardinála Rudnaya. Teraz vydáva Slovenská pošta, a.s., ďalšiu „trnavskú" známku. Na 25. novembra je podľa plánu pripravené v emisnom rade Umenie vydanie poštovej známky s portrétom učenca európskeho formátu, polyhistora Jána Sambucusa.

Budú vydané v podobe upraveného tlačového listu so štyrmi známkami s nominálnou hodnotou 1,20 eura. Spolu so známkou bude vydaná aj obálka prvého dňa (FDC), ktorá bude obsahovať ďalší historický trnavský motív, nadväzujúci na Jána Sambucusa. Prítlačou na obálke bude ilustrácia z jeho najvýznamnejšieho diela Emblemata, cum aliquot hymnis antiqui operis, Ioannes Sambuci Tirnaviensis, vydaného v Antverpách roku 1564, v ktorom sa vyznal ku svojej láske k rodnému mestu. Na obrázku sú z mestskej brány vychádzajúci jazdci na koni, a pri bráne sú dvaja anjeli držiaci Veronikinu šatku s odtlačkom Kristovej zakrvavenej tváre. Nižšie pod šatkou je umiestnený znak mesta Trnavy – šesťspicové koleso, čo je jedno z prvých knižne zobrazených erbov Trnavy. Pôvodná medirytina portrétu pochádza z druhej polovice XVI. st. od holandského rytca Tobiasa Stimmera, ktorý ju vyhotovil na základe obrazu Pietra van den Broochta. Do známkového obrazu ju ako oceľorytinu teraz transponoval spolu so známkou akad. maliar Rudolf Cigánik. Ten spoločne s Martinom Činovským a Františkom Horniakom patrí do trojice

najlepších rytcov slovenských známok, získavajúcich svetové ocenenia za umeleckú grafiku našich známok. Originál obrazu sa nachádza v Galérii mesta Bratislavy.

Mesto Trnava spoločne so Slovenskou poštou a Klubom filatelistov ZSF Tirnavia pripravuje na Mestskom úrade v deň vydania slávnostnú inauguráciu novej známky. Známka bude symbolicky „pokrstená" posypaním kvetmi bazy čiernej (sambucus nigra) s predpokladanou účasťou autora známky, predstaviteľov pošty a mesta. Rudolf Cigánik je aj autorom príležitostnej poštovej pečiatky, ktorú od rána 25. novembra bude používať Pošta Trnava 1 na Trojičnom námestí. Snahou organizátorov je aj vydanie poštového lístka so zobrazením rodného domu, nachádzajúceho sa hneď vedľa radnice mesta, a pohľadnice J. Sambucusa. Tieto materiály by mohli poslúžiť ako trvalá pamiatka na slávneho rodáka, ktorý ako prvý zviditeľnil naše mesto v Európe.

Mgr. Ján MIČKA

Arcibiskupské gymnázium jubilovalo

„Desať rokov – je to veľa alebo málo?" pýtal sa v slávnostnej homílii v novo otvorenej a posvätenej školskej kaplnke biskupský vikár Pavol Zemko. Hľadanie odpovede bolo zaujímavé, lebo človek sa nesmie stať zajatcom času. Arcibiskupské gymnázium biskupa Pavla Jantauscha vzniklo na základe rozhodnutia v roku 2001 a svoj súčasný názov nesie od 1. septembra 2010. História cirkevného školstva v Trnave je však ďaleko staršia. Je štyristopäťdesiatročná. Toho stredného sa počíta od roku 1561 a vysokoškolského od roku 1635.

„Snažíme sa aj nadviazať na svojho historicky významného predchodcu, na Reálne gymnázium pre chlapčenskú mládež, ktoré založil práve biskup Jantausch 1. februára 1938, a ktorého profesorský zbor tvorili členovia Spoločnosti saleziánov, riadenie bolo v rukách arcibiskupa a jeho odozva vo verejnosti bola značná. V školskom roku 1944/1945 došlo k zmene názvu gymnázia a následne aj jeho katolíckej orientácie," približuje nám novodobú historickú etapu súčasná riaditeľka gymnázia Mária Marková. Škola sa tak snaží nadviazať svojim charakterom na tieto pozitíva, a ako čítame aj vo výročnom hodnotení, darí sa jej to.

Možno nie všetci Trnavčania vedia, že toto ďalšie gymnázium sídli na Kalinčiakovej ulici a jeho pavilónové umiestnenie vytvára pre študentov netradične riešený priestor s triedami, teraz už aj kaplnkou, školským dvorom so zabudovanými stolnotenisovými stolmi... Charakteristické pre toto gymnázium je aj to, že čo trieda, to ročník. Pedagógovia sa viac než inde a o to lepšie môžu venovať svojim študentom. Jednoducho, výchova a vzdelávanie tu nie je anonymná. Preto aj úspešnosť absolventov pri prijímaní a následné štúdium na vysokých školách. Prioritou je, aby bol spokojný žiak i rodič. Ale to by predsa malo byť samozrejmé pre každú školu, povie si nezainteresovaný človek. Znova vysvetľuje riaditeľka školy: „My vzdelávame našich žiakov v duchu kresťanského humanizmu, preto má svoje špecifikum v duchu životného kréda biskupa Jantauscha – S láskou za pravdu."

Arcibiskupské gymnázium začínalo ako čisto chlapčenské, odporučením arcibiskupa Róberta Bezáka je umožnené aj štúdium dievčat, čím škola získala nový rozmer. Dobrým impulzom však zrejme bolo aj dôstojne oslávené desiate výročie tej

najnovšej existencie školy. Nielen oficiálni hostia, ale aj vydané materiály k výročiu, pripomenutie si významných pedagógov pôsobiacich na škole, veď profesorom tu bol aj napríklad Mikuláš Schneider Trnavský i známych absolventov, to všetko celkom isto prispeje k zvýšenému záujmu o štúdium práve na Arcibiskupskom gymnáziu Pavla Jantauscha v Trnave.

Asi najlepším odporúčaním je charakteristika absolventa Mareka, ktorého skúsenosť hovorí o tom, že „na škole je veľmi dobrý prístup k študentom, je to aj tým, že škola nie je veľká, všetci sa dobre poznáme a učitelia sú skoro vždy ústretoví."

Edo KRIŠTOFOVIČ

Anton Eliáš: „Do Trnavy chodím pookriať"

Už viackrát sa potvrdilo, že mesto svojho srdca si človek necháva vo svojom vedomí aj dlhé roky po tom, čo ho opustil pre prácu či rodinu. Jeden z typických príkladov takejto osobnosti je aj pedagóg a rusista Anton Eliáš. Narodil sa v Šoporni (4. mája 1950), vyrastal v Kátlovciach, dlhé roky žije v Bratislave, ale svoj vzťah si vybudoval predovšetkým k Trnave.

Tu študoval na Všeobecnovzdelávacej škole (1965 – 68) a v rokoch 1968 – 73 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave učiteľstvo, špecializáciu anglický jazyk a literatúra – ruský jazyk a literatúra. Potom pôsobil na Katedre ruského jazyka a literatúry spomínanej fakulty a v rokoch 1990 – 1993 ju aj viedol. A to nespomíname jeho aktivity na zahraničných univerzitách. Je spoluautorom Krátkeho slovníka ruských spisovateľov a Slovníka ruskej literatúry 11. až 20. storočia. Od roku 2003 bol dekanom Filozofickej fakulty UK, dnes pôsobí ako jej prodekan. Okrem jeho lásky – ruskej literatúry 19. storočia – sa venuje aj prekladu, získal cenu Literárneho fondu za preklad a je viacnásobným členom poroty Literárneho fondu pre udeľovanie Ceny J. Hollého za umelecký preklad.

Docent Anton Eliáš sa aj po rokoch do Trnavy vracia, aj keď dlhé roky pracuje v Bratislave a vo verejných funkciách napríklad aj v Pezinku, kde dodnes býva. A aká je jeho prvá spomienka na Trnavu? „Nenarodil som sa síce v Trnave, ale rodičia, obidvaja učitelia, sa ešte za môjho útleho detstva presťahovali do Kátloviec, kde otec pôsobil ako riaditeľ školy. Vďaka nemu, keďže bol učiteľ dejepisu, som sa začal zaujímať o históriu, a pretože Trnava ako okresné mesto bola ‚na dosah', vzbudila vo mne pozornosť aj z toho historického hľadiska. Pri častých návštevách mesta neskôr aj ako žiak ľudovej školy umenia a študent strednej všeobecnovzdelávacej školy som si nemohol nevšímať bohatstvo historických pamiatok. A tak sa spontánne začal budovať hlboký môj vzťah k tomuto najstaršiemu slovenskému kráľovskému mestu. A ak sa k týmto aspektom hrdosti na Trnavu pridala ešte možnosť študovať na známej trnavskej SVŠ, predtým nemenej skvelom gymnáziu, na ktorom dvadsať rokov predo mnou maturoval aj môj otec – atmosféra relatívne otvorených a kultúrne podnetných 60. rokov 20. storočia

a fantastický futbal s 5 titulmi majstrov Československa a semifinále Pohára majstrov, je hádam celkom prirodzené, že môj trnavský lokálpatriotizmus mal naozaj z čoho vyklíčiť a čím sa živiť," spomína s úsmevom Anton Eliáš.

A ako sa vlastne ako dieťa v rodine učiteľov do Trnavy presťahoval? „Bolo to v roku 1968, keď rodičia kúpili na vtedajšej Budovateľskej a dnešnej Sambucusovej ulici dom, ktorý pôvodne, ešte za prvej republiky, patril akademickému maliarovi Mandelovi. Tento ‚akt' bol teda len akoby akýmsi logickým dovŕšením či potvrdením môjho vzťahu – a koniec-koncov i vzťahu našej rodiny – k Trnave. Nemôžem preto hovoriť o ‚detských', ale skôr ‚mladíckych' spomienkach na mesto a zároveň musím konštatovať, že toto fyzické ‚premiestnenie' nijako výraznejšie nezmenilo môj dovtedajší pohľad na Trnavu či skúsenosti, ktoré som v ňom získaval. Pribudla však možnosť na širší kontakt s trnavskými kinami, divadlom, mestskou knižnicou, pribudli prechádzky popri vtedy síce neveľmi vábnej Trnávke, ale o to vábnejšej ‚promenáde" tiahnucej sa pozdĺž mestských hradieb, ale aj korčuľovanie na rybníkoch v Kamennom mlyne, futbalové ‚bitky', ktoré sme s kamarátmi zvádzali na hádzanárskom ihrisku priemyslovky, a celý rad ďalších nemenej atraktívnych aktivít," hovorí Anton Eliáš.

A na čo myslí Anton Eliáš dnes, keď mu napadne slovko Trnava? „Ak by to však boli iba spomienky na to, ako vtedy vyzeralo mesto, bez poľudštenia v istom zmysle mŕtve historické a kultúrne pamiatky, bolo by to asi málo na trvalý vzťah k Trnave, ako aj k akémukoľvek inému miestu či mestu. Vybavujú sa mi preto – pravda, neraz s väzbou na konkrétne miesto – spomienky na stredoškolské lásky a šibalstvá popáchané so spolužiakmi, na stretnutia s kamarátmi, na pohnutú atmosféru 60. rokov, vrcholiacu nemým zdesením z 21. augusta 1968, ale aj pohnutie a hrdosť, ktorú som zažíval, keď sa na protest proti okupácii rozozvučali všetky mestské sirény a celé mesto znehybnelo ako jeden muž v symbolickom, ale rozhodnom proteste proti okupácii. Vybavuje sa mi toho v pamäti veľa, ale pospomínať si na to všetko je oveľa zložitejšie, ako sprítomňovať si tie pocity, zážitky a spomienky na miestach, kde sa odohrali," hovorí Anton Eliáš. A logicky pri takom vzťahu k Trnave hľadá aj príležitosti prichádzať sem čo najčastejšie. „Chodím sem tak často, ako mi to pracovné povinnosti a ostatné každodenné starosti a problémy dovolia. Nie však zriedkavejšie ako aspoň raz za dva týždne. Otec žiaľ už nežije, ale chodím navštevovať mamičku, brata so švagrinou a dvoch synovcov, ale aj veľa dobrých priateľov. A tak je pre mňa každá cesta z Pezinka cez Ružindol ‚domov' vždy sviatkom. Samozrejme, s radosťou sledujem aj to, ako Trnava opeknieva – mnohé miesta v centre, ako aj mimo neho sa zmenili na nepoznanie. Príjemné kaviarničky, milí ľudia, kamaráti, s ktorými si máme vždy čo povedať, návrat univerzitných tradícií, živé a dobré divadlo a veľa, veľa ďalších vecí dnes vytvára nový atraktívny kolorit tváre tohto mesta. Mrzia ma hádam iba tri veci: prehustená doprava, ktorá určite musí veľmi znepríjemňovať život Trnavčanom, mŕtvy relikt cukrovaru, ktorý sa ako výčitka vypína nad Zeleným kríčkom (naozaj by sa s týmto objektom nedalo urobiť nič užitočné?), a aktuálny stav trnavského futbalu – prebuďte sa, bílí andelé. Som si však istý, že aj toto sú iba dočasné chybičky krásy a že vitálna Trnava sa s nimi dokáže v krátkom čase vysporiadať k všeobecnej spokojnosti a radosti všetkých nás, jej verných priaznivcov," dodáva s úsmevom Anton Eliáš.

Martin JURČO, foto: archív A. E.

Ceny kraja si prevzali aj Trnavčania

Stalo sa už tradíciou, že vyšší územný celok pravidelne oceňuje osobnosti a kolektívy kraja, ktoré sa svojimi aktivitami zaslúžili o rozvoj regiónu. Každoročne udeľujú niekoľko typov ocenení, od čestného občianstva, Cenu kraja, pamätnú medailu kraja až po pamätný list predsedu Trnavského samosprávneho kraja. Ceny udelili po piaty krát, tentoraz v jesennom termíne, v Divadle Jána Palárika. Medzi desiatkami ocenených osobností boli aj Trnavčania, alebo tí, ktorí svojimi aktivitami pozdvihli istú oblasť aktivít nášho mesta.

Čestné občianstvo Trnavského samosprávneho kraja bolo udelené prezidentovi Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky Jozefovi Minárikovi. Narodil sa v Dolných Orešanoch v roku 1941, no k nášmu mestu má rovnako silný vzťah. Je nositeľom viacerých ocenení aj z Česka, Maďarska a Chorvátska. Minulý rok mu bol udelený Zlatý záchranársky kríž.

Cenu Trnavského samosprávneho kraja udelili trnavskej rodáčke, známej divadelnej, filmovej, televíznej a rozhlasovej herečke Soni Valentovej-Hasprovej. Od roku 1967 je členkou činohry Slovenského národného divadla v Bratislave a v roku 2006 jej prezident udelil aj Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za mimoriadne zásluhy v oblasti rozvoja kultúry. Herečka už neraz publikovala doterajší vzťah k Trnave a venuje sa mu aj v spomienkovej knihe.

V kategórii Pamätná medaila si z trnavského divadla cenu odniesli osobnosti, ktoré sa v tomto roku dožívajú významného životného jubilea, alebo je tento rok spojený s významnými aktivitami v ich profesionálnom živote. Jednou z takých je aj významná jazykovedkyňa a pedagogička, jubilantka Anna Rýzková (na fotografii). Počas 56 rokov aktívnej praxe vysokoškolskej učiteľky na niekdajšej Pedagogickej fakulte UK (a dnes na Katedre slovenského jazyka a literatúry na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity) vychovala celé generácie učiteľov slovenského jazyka. Študenti si ju obľúbili, napriek prísnosti a cieľavedomému pedagogickému prístupu. „Odmalička som chcela byť učiteľkou, ako dieťa som kamarátov posadila do lavíc a učila som. Každému budúcemu pedagógovi asi prvý významnejší vzťah k takejto práci vštepí učiteľ v škole. Ja som mala tu v Trnave výbornú pani učiteľku Záhradníkovú, a myslím, že vďaka nej som chcela učiť práve slovenčinu," hovorí. Anna Rýzková je autorkou štyroch odborných publikácií a 19 domácich a zahraničných učebníc, ktoré vychádzajú v ďalších reedíciách a patria dodnes medzi najčastejšie používané príručky na základných školách.

Ocenený bol aj niekdajší učiteľ a do roku 2010 riaditeľ Inštitútu výchovy VHJ Strojsmalt Eduard Krištofovič, ktorý je aj spolupracovníkom Noviniek z radnice. V 70. rokoch viedol mesačník Kultúra a život Trnavy, v roku 2001 dostal Medailu Juraja Fándlyho a dnes sú známe jeho aktivity v oblasti hádzanárskeho hnutia Trnavy. „Mal som profesora Gažu a Hajmássyho, čo ma poznačilo na celý život pre fair

play a pre šport ako taký. Snažím sa to prenášať aj ďalej. Som rád, že ma kedysi aj Slovenský olympijský výbor cez Klub fair play za tie aktivity ocenil. Človek teraz v staršom veku rád organizuje, dodnes robíme najväčšiu slovenskú cyklistickú akciu Trnava-Rysy," hovorí Eduard Krištofovič.

Po cenu si z Bratislavy prišiel textár a libretista Tibor Grünner, ktorý patrí k popredným osobnostiam slovenskej populárnej a dychovej hudby. Jeho texty odzneli azda na všetkých slovenských festivaloch (Takú mi zahraj, Bratislavská lýra, Bystrické zvony, Detvianska Ruža a i.), spolupracoval s rozhlasovým tanečným orchestrom, ale aj Malokarpatskou kapelou. V rokoch 1968 – 88 bol vedúcim oddelenia medzinárodnej výmeny Čs. rozhlasu v Bratislave. Najznámejšie sú jeho texty k populárnym piesňam (Až bude pokosená tráva, Namaľuj mi dúhu, Krédo, Bítový problém atď.), ale aj niektorých pódiových programov napríklad pre Malokarpatskú kapelu. Počas spoločenského stretnutia po ocenení mal možnosť pozrieť sa aj na svoj rodný dom. Stačilo pozrieť sa z okna Zrkadlovej siene divadla, pretože dom dodnes stojí oproti radnici. „Ten dom patril Grünnerovcom, a najviac sa o to postaral Rudolf Grünner. Mal klobučníctvo, a to prosperovalo. Ja som sa čudoval, keď som po rokoch o tom dome zistil niečo viac, alebo informácie o grünnerovských vinohradoch v Suchej nad Parnou. Tu v Trnave som začínal s husličkami a s hudbou všeobecne. Môj otec bol tiež muzikant, a keď neboli dobré tržby v tých klobúkoch, tak chodil k Belohlávkovi hrať na bendžo. To bol totiž v tom čase veľmi vychytený, no vzácny nástroj. Podobne to tak bolo, keď chodil na výkup repy," hovorí usmievavý Tibor Grünner dnes.

Ďalším oceneným Pamätnou medailou TTSK bol aj moderátor a trnavský rodák Patrik Herman. Počas vysokej školy pracoval vo vtedajšom Rádiu T, neskôr Forte, bol aj hovorcom mesta Trnavy a od roku 1996 pracuje v komerčnej televízii. Dodnes má k nášmu mestu silný vzťah, podporuje aj Združenie zdravotne postihnutých detí Iskierka v Trnave a založil aj Združenie Europacolon na pomoc ľuďom s rakovinou hrubého čreva.

Ďalšieho oceneného Trnavčana Karola Bodorika poznajú mnohí ako dlhoročného hudobníka, člena skupiny Old Boys Jazz Band, a ako výborného rozprávača a pisateľa nevšedných a zaujímavých príbehov. Tentoraz si však prevzal medailu ako odborník z oblasti jadrovej energetiky. Aj keď má už dôchodkový vek, stále pracuje ako tajomník Slovenského jadrového fóra a Výskumného ústavu jadrových elektrární v Trnave.

Pamätnú medailu si odniesol aj Vladimír Pekár, predseda Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory v Trnave, krajského samosprávneho orgánu prvovýrobcov a potravinárov. „Ja som do Trnavy začal chodiť v roku 1976, v čase, keď mi tu študoval brat na pedagogickej fakulte. Vtedy ma pritiahol aj slávny futbal, ktorý vtedy stelesňoval Anton Malatinský. No a postupne som sa s týmto mestom zbližoval až po dnešok," hovorí Vladimír Pekár.

Pamätná medaila bola udelená aj Stanislavovi Božíkovi, ktorý je zberateľom všetkého, čo sa dotýka jeho rodnej Trnavy. Vo svojej zbierke má pohľadnice, knihy, značkované tehly či výučné listy. Bol aj predsedom klubu zberateľov a organizoval burzy.

Ďalší ocenený trnavský rodák Ľubomír Heriban je 103-násobným darcom krvi a držiteľom Jánskeho plakety a predsedom trnavskej mestskej časti Slovenského červeného kríža.

Pamätnú medailu Trnavského samosprávneho kraja si odniesli aj zástupcovia politického života spojeného s Trnavou. Niekdajší predseda kraja a trnavský rodák Peter Tomeček, ktorý bol predsedom v prvom volebnom období kraja a bol napríklad aj poslancom Národnej rady SR, a ocenenie si prevzal aj Trnavčan, dnes primátor mesta Trnava Vladimír Butko. Ocenená bola aj niekdajšia poslankyňa mestského zastupiteľstva v Trnave Zdenka Mešťánková, ktorá pracuje dodnes ako členka sociálnej komisie MsZ Trnava a pracuje aj v občianskom združení Centrum pomoci a vzdelávania v Trnave.

Martin JURČO, foto: Ivan Šturdík

Chovatelia mačiek spolu s tvorcami patchworku

Mačka sa stáva čoraz obľúbenejším zvieraťom, azda aj preto, že nie je taká náročná ako pes a môže si vytvoriť so svojím majiteľom rovnako silný vzťah. Slobodné chovanie nezávislé na majiteľovi a ich tajomnosť sa kedysi odsudzovala najmä cirkvou, no dnes sa viac hovorí aj o možných pozitívnych účinkoch prítomnosti tohto zvieraťa. Uvedomujú si to aj trnavskí chovatelia, o ktorých iniciatíve zaradiť naše mesto na mapu významných podujatí chovateľov mačiek sme písali na našich stránkach len nedávno. Aj pre rozširujúce sa aktivity občianskeho združenia Felis Tirnavia bol mimoriadny záujem aj o septembrové propagačné stretnutie chovateľov a milovníkov mačiek. A nejeden milovník sa práve na tomto stretnutí rozhodol, že sa stane chovateľom.

Podujatie pripravilo občianske združenie v spolupráci s Gymnáziom A. Merici v Trnave, v ktorého priestoroch stretnutie uskutočnilo. Celkovo mohli návštevníci vidieť 51 mačiek rôznych plemien, kvalitné odchovy, šampiónov a interšampiónov. Väčšina z odborníkov bola z domácich členov združenia Felis Tirnavia, ale svoje ruské modré mačky prišiel predstaviť napríklad aj chovateľ z Rokytnice z Českej republiky. Okrem stretnutia mali chovatelia možnosť hodnotiť svojich kolegov, ale aj návštevníci najkrajšiu mačku a najlepšie vyzdobenú klietku. Organizátori pripravili aj podujatia pre deti a mladých návštevníkov v podobe kreslenia, maľovania, či rôznych súťaží.

Spoločné stretnutie vzniklo pred tromi rokmi, rok po vzniku združenia Felis Tirnavia. Členmi sú chovatelia mačiek a ich milovníci, rovnako aj veterinárni lekári. Od vzniku sa snažia propagovať chov mačiek a starostlivosť o nich. Rovnako aktívne chcú zmeniť pohľad na mačku ako domáce zviera, je predsa rovnako príjemným spoločníkom ako pes – a odborníci hovoria, že ich emocionálny život je oveľa pestrejší, a vedia oveľa intenzívnejšie absorbovať negatívnu energiu pri styku so svojím majiteľom. Jednou z aktivít združenia je aj propagácia felinoterapie, ktorá sa zaoberá práve možnosťou vyžitia mačiek v liečbe. Kľúčom k zdravému srdcu či liečení neuróz je vraj mačacie pradenie. Mačka sa vraj využíva aj pri hľadaní geopatogénnych zón v bytoch a domoch.

„Pokiaľ ide o trnavských majiteľov domácich mačiek, tých je dosť, je to asi osem členov – chovateľov, viac ako tridsať je chovateľov čistokrvných zvierat, britských a mainských mývalích mačiek, čo sú najčastejšie chované plemená v Trnave. Naše stretnutie sčasti kopíruje plemená, ktoré sa v našom meste najčastejšie chovajú – nemôžu

chýbať také plemená ako nevská maškaráda, bezsrsté plemeno donský sfinx a podobne. Keď sme pred časom hovorili o Trnave ako ‚nemačkovom' meste, mohli by sme povedať, že situácia sa postupne mení. Je veľký záujem prísť na každé stretnutie – nielen sa pochváliť svojim miláčikom, ale porozprávať sa o mačkách, poradiť záujemcom a budúcim chovateľom. Ozýva sa mi čoraz viac ľudí, ktorí mi hovoria, že nezištne zachraňujú mačky na ulici, dávajú ich veterinárne ošetriť, kastrovať. Myslím, že každý, kto pochopí krásu chovu mačiek, ich správanie a myslenie, stáva sa zanieteným chovateľom. No pokiaľ ide o západné Slovensko, máme stále veľa práce v porovnaní s takými mestami ako je Nitra alebo Bratislava," hovorí organizátorka týchto stretnutí Marta Vozárová.

Zuzana Huňadyová odporúčala laickým záujemcom o chov mačiek najmä to, akú mačku si vybrať „Čím štíhlejšie plemeno, tým je viac aktívne, naopak, čím oblejšie plemeno, tým je pokojnejšie. Treba si dobre rozmyslieť nielen vzhľad, ale aj to, aká mačka nám vyhovuje, pretože ak ste celý deň v práci, neodporúčala by som mačku, ktorá je veľmi aktívna," hovorí Zuzana Huňadyová. Ako prvá na Slovensku chovala britské mačky typu colourpoint, ktoré sa v minulosti u nás nechovali. Trnavskí chovatelia a ich priatelia si však uvedomujú, že predstaviť rôzne plemená mačiek a ich temperamenty má významný podiel na akceptácii mačky ako zvieraťa. Potvrdilo sa to aj organizátorom, ktorí sa často stretávajú s problematikou výskytu mačiek na trnavských sídliskách.

„Mnohí obyvatelia existenciu mačiek automaticky spájajú s prenosom ochorení. Pokiaľ je mačka polodivá, ona sa sama k človeku nepriblíži, nepoškriabe. Práve na sídliskách je veľký výskyt hlodavcov v pivničných priestoroch a podobne, čiže aj tam majú mačky svoje miesto," hovorí Marta Vozárová.

Svoje miesto mala na stretnutí aj expozícia občianskeho združenia Patchwork Tirnavia, ktorého členovia vyrábajú rôzne výrobky z kusov textílie a vo svojom portfóliu majú aj výroby pre mačky ako sú rôzne hračky, podušky s mačacími motívmi a podobne. Iveta Latáková z občianskeho združenia Patchwork Tirnavia so svojimi členkami predstavovali, ako sa patchworkové výrobky zhotovujú. V združení pôsobia najmä Trnavčanky, najmladšia má 14 rokov, ale aktívne sú aj staršie dámy v dôchodkovom veku. Nepatria k profesionálnym krajčírkam, naopak majú záujem a vzťah k takémuto druhu tvorby. „Začali sme tak, že nám chýbali kurzy na patchwork v Trnave a museli sme dochádzať do Bratislavy. Po čase sme si teda založili aj klub v Trnave," hovorí Iveta Latáková.

Patchwork je zvláštna technika zošívania malých kúskov látok, rôznofarebne zladených tak, že spolu vytvárajú vzory. Tisícročia známa technika má korene vo východných kultúrach, v Egypte, Turecku, Sýrii, Perzii a Číne. Dnes sa týmto spôsobom vyrábajú najmä bytové doplnky ako umelecké diela. Združenie sa zapojilo do celoslovenskej charitatívnej akcie Neonatal. Šijú pre novorodencov na trnavskom novorodeneckom oddelení čiapočky, zavinovačky alebo kryty na inkubátory, prípadne iné textilné výrobky podľa požiadaviek oddelenia. Združenie rovnako podporilo aj výstavu mačiek výrobou cien a príbytkov pre mačky, a pripravili na stretnutie aj rôzne druhy textilných mačiek ako upomienkových predmetov.

Text a foto: Martin JURČO

Zostali len spomienky

Daniel Belluš, * Trnava 8. 3. 1938 – † Bazilej, Švajčiarsko 18. 9. 2011
Dominik Kocinger, * Báhoň 11. 4. 1932, † Bratislava 25. 9. 2011

V mesiaci septembri, v priebehu niekoľko dní, odišli na večnosť dvaja vynikajúci ľudia, naši rodáci, návštevníci tradičných Trnavských dní s podtitulom Láska, pokoj a porozumenie, chemik svetového mena prof. Dr. h.c. mult. Daniel Belluš a bývalý splnomocnenec vlády pre výstavbu a prevádzku Sústavy vodných diel Gabčikovo-Nagymaros Ing. Dominik Kocinger.

Daniel Belluš sa narodil v Trnave a Dominik Kocinger v Báhoni. Študovali na trnavskom gymnáziu a obaja si prevzali z rúk prezidenta Slovenskej republiky vysoké štátne vyznamenania. Daniel Belluš Rad Ľudovíta Štúra I. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj vedy a za šírenie dobrého mena SR v zahraničí a Dominik Kocinger Rad Ľudovíta Štúra I. triedy za mimoriadne významné zásluhy o rozvoj vodného hospodárstva.

Obaja boli aj výborní športovci, za Trnavu hrali hádzanú, prípadne volejbal. V tom čase sa mladí ľudia venovali viacerým športom a stačili aj úspešne študovať. Boli športovci – skutoční amatéri. Dominik Kocinger sa pod vedením Antona Hajmassyho vypracoval na vynikajúceho všestranného atléta, hlavne prekážkara, ktorý prekonal deväťnásť slovenských rekordov. Šport ich naučil prekonávať prekážky, vytrvalo a húževnato šli za svojim cieľom a aj preto vo svojom povolaní získali veľké úspechy, nielen slovenské, ale aj celosvetové. Radi navštevovali Trnavské dni lásky, pokoja a porozumenia, boli vždy príjemnými spoločníkmi, ochotne sa porozprávali s priateľmi, spolužiakmi, spoluhráčmi. Povýšenosť im bola cudzia.

Daniel Belluš absolvoval Chemicko-technologickú fakultu Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. Neskôr viedol niekoľko stočlenný medzinárodný výskumný tím s pracoviskami vo Švajčiarsku, Veľkej Británii a Japonsku. O jeho práci dostatočne hovorí štyridsaťosem patentov, osemdesiatsedem pôvodných vedeckých oznamov a viac ako stopäťdesiat prednášok na sympóziách, konferenciách a množstvo odborných publikácii. Ešte aj dnes pokračuje seriál prednášok významných osobností z oblasti chémie po krajinách strednej a východnej Európy. ktorý založil po roku 1989 pod názvom Novartis Lectures.

V priebehu posledného roka bol trikrát operovaný po komplikáciách zlomenej nohy. Posledná bola osudná. Miesto návštevy rodného mesta prišla neuveriteľná správa o jeho úmrtí. Zostala mu však Cena Mesta Trnavy za rok 2008.

Po absolvovaní Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave sa Dominik Kocinger venoval vodohospodárstvu a hydrogeológii. Zabezpečoval aj vodné zdroje na Žitnom ostrove po povodni v roku 1965. Pripravoval podklady pre obhajobu vodného diela Gabčikovo-Nagymaros pred Medzinárodným súdnym dvorom v Haagu, ktoré Slovensko aj jeho zásluhou vyhralo. Na základe čitateľskej ankety mu bol udelený titul Posol Slovenska 1997, za zásluhy o Slovensko a jeho dobré meno vo svete. Na základe návrhov občanov mestskej časti Bratislava – Ružinov, kde býval, jeho meno bolo v roku 2006 zapísané po pamätnej knihy tejto mestskej časti Bratislavy. Za celoživotné dielo, za činy ľudskosti v duchu fair-play a za vysoké majstrovstvo dostal v roku 2007 zlatú medailu Ferdinanda Martinenga. I keď bol veľkým bojovníkom na športovom aj vedeckom poli, boj so zákernou chorobou prehral.

Dohorela svieca ich života, dohoreli všetky sviece, ktoré zapálila rodina aj priatelia, zostala len pekná spomienka...

Margita KÁNIKOVÁ

Ľudia a udalosti v histórii Trnavy november 2011

1. 11. 1711 – V obci Malé Lednice sa narodil prírodovedec, fyzik, historik a pedagóg ŠTEFAN GAŽO, profesor univerzity v Trnave, kde aj umrel (300. výročie).
3. 11. 2001 – V Bratislave umrel básnik a prekladateľ VOJTECH MIHÁLIK, rodák z Dolnej Stredy a absolvent trnavského gymnázia (10. výročie).
4. 11. 1931 – V Trnave sa narodil futbalový brankár Spartaka Trnava a viacnásobný čs. reprezentant IMRICH STACHO, zaslúžilý majster športu a nositeľ Uznania za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Trnava (80. výročie).
6. 11. 2006 – V Bratislave umrel umelecký fotograf a autor populárno-náučných obrazových knižných publikácií o slovenskej prírode JOZEF PONEC, rodák z Bíňoviec, ktorý v Trnave chodil do školy a neskôr pôsobil ako technický redaktor v Nakladateľstve P. Gerdelána (5. výročie).
7. 11. 1951 – V Čake sa narodil herec VLADIMÍR JEDĽOVSKÝ, ktorý po pôsobení v ochotníckom divadelnom súbore Vysokoškolák nastúpil roku 1974 do Divadla pre deti a mládež a v Trnave hrá až dodnes (60. narodeniny).
8. 11. 1916 – V Suchej nad Parnou sa narodil profesor a riaditeľ Strednej ekonomickej školy v Trnave JÚLIUS LANÁK, autor učebníc a priekopník zavedenia strojopisu ako učebnej a praktickej disciplíny na Slovensku (95. výročie).
10. 11. 1946 – V Trnave bol založený Horolezecký klub (65. výročie).
12. 11. 1926 – V Chtelnici sa narodil lekár, univerzitný profesor, odborný publicista a básnik KAROL KAPELLER, ktorý študoval na gymnáziu v Trnave a neskôr prednášal na Trnavskej univerzite (85. narodeniny).
12. 11. 2001 – Trnavská univerzita slávnostne udelila čestný doktorát editorovi a publicistovi JÚLIUSOVI PAŠTÉKOVI (10. výročie).
13. 11. 1741 – Vo Svätom Jure pri Bratislave umrel dramatik, teológ a pedagóg ADAM FITTER, bývalý rektor Trnavskej univerzity (270. výročie).
14. 11. 1906 – V Trnave sa narodil herec a režisér MARTIN GREGOR, zaslúžilý umelec a Čestný občan mesta Trnava in memoriam (105. výročie).
15. 11. 2001 – V Trnave umrel spisovateľ, prekladateľ, publicista a kňaz ŠTEFAN SENČÍK, viceprovinciál slovenských jezuitov v zahraničí a redaktor slovenského vysielania Vatikánskeho rozhlasu, ktorý študoval na gymnáziu v Trnave (10. výročie).
18. 11. 1881 – Vo Viedni sa narodil dlhoročný starosta mesta Trnava JURAJ VYSKOČIL (130. výročie).
19. 11. 1711 – V Starej Ľubovni sa narodil profesor Trnavskej univerzity a dekan jej právnickej fakulty JÁN STANČÁK (300. výročie).
20. 11. 1971 – V Trnave umrel riaditeľ divadla, dramatik a herec RUDOLF DEBNÁRIK, autor divadelných hier pre deti a mládež (40. výročie).
21. 11. 1921 – V Bratislave umrela divadelná ochotníčka a osvetová pracovníčka MARÍNA MILOSLAVA HODŽOVÁ, ktorá v rokoch 1870 – 1901 žila v Trnave (90. výročie).
22. 11. 1936 – V Trnave bol slávnostne odovzdaný svojmu účelu evanjelický cintorín (75. výročie).
24. 11. 1876 – V Trnave umrel profesor Učiteľského ústavu a gymnázia ALEXANDER KAPP, hudobný skladateľ, zakladateľ a dirigent mužského speváckeho zboru Tyrnauer Männergesangverein (135. výročie).
27. 11. 1641 – Cisár FERDINAND III. zvolal do Trnavy vyšetrovaciu komisiu, ktorá mala rozsúdiť spor medzi mestom a univerzitou (370. výročie).
27. 11. 1946 – V Trnave sa narodil akademický maliar, grafik a ilustrátor FRANTIŠEK BLAŽO (65. narodeniny).
28. 11. 1946 – Pred 65 rokmi v Trnave sa narodil hudobník a publicista MARIÁN MRVA (65. narodeniny).
30. 11. 1911 – Vo Viedni sa narodil tréner športovej gymnastiky a športový funkcionár JÁN NOVÁK, ktorý pôsobil ako stredoškolský profesor v Trnave (100. výročie). *P.R.*

Niekoľko príspevkov ku Bazilike sv. Mikuláša

Keď prezeráme staré vyobrazenia Trnavy – veduty, stretávame sa s nerovnakými vežami. Rozdiely sú v počte, výške, ap. Výskum však pokračuje, a to je nielen chvályhodné, ale aj cenné. Pamiatkari, archeológovia a ďalší sa mu venujú veľmi poctivo a prinášajú neraz prekvapujúce správy, ktoré nás potešia.

Ešte predtým, ako poukážem na niektoré práce, z ktorých chcem čo – to uviesť, pripomínam, že nesmieme zabudnúť na to, že chrám i jeho veže boli budované s prerušeniami. Na nasledujúcich riadkoch poukážem na niektoré pramene, kde sú uvedené väčšie i menšie prínosy a označím ich v ďalšom texte skratkami:

MK – Mestská kniha 1394 – 1540, **FA** – Mestská kniha farnosti sv. Mikuláša z roku 1495 (obe spracoval doc. PhDr. Vladimír Rábik, vydala Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v r. 2006 a 2008. Štátny archív Bratislava, pobočka Trnava **AP** – Acta Parochiania I., **RC** – Rationes Camerae, **AL** – Altaristica, **MP** – Protokoly mesta 1683 – 1688, **PU** – Publicae. Archív Ostrihomskej kapituly – **AS** Archivum Ecclesiasticum Vetus Nro 93. Štátny archív Bratislava, pobočka Trnava L.

Palatín Mikuláš Gara 9. marca 1376 povolil Trnavčanom na panstve hradov Dobrá Voda, Ostrý Kameň a Smolenice lámať kameň a rúbať drevo (L 17). Po rokoch 1394 platba murárom a za drevo II. lib. X. dec. (MK). 21. januára 1402 z mestskej pokladne pre kostol (MK). V roku 1403 murovanie II. solidov a II. denáre (MK s. 85). Roku 1407 na kostol 40 libier 20 sol., 20 den. (MK). V r. 1408 na drevo, vápno, piesok, šindol XI: lib. VI. sol. XX. den. (MK). V r. 1432 čítame: „...Na kostol sv. Mikuláša... My richtár... zostávame dĺžni kostolu, farárovi pre oltár Božieho Tela 62 ½ guldenov v zlate (MK). Vtedy aj na kostol sv. Mikuláša Mikuláš Dreml 40 flor. v zlate a Erhard Moderer 100 fl. ... (MK).

11. novembra 1438 záznam v Mestskej knihe „majetkoprávne transakcie kostola sv. Mikuláša (MK). V roku 1439: Dohotovenie oltára Božieho Tela a oltára sv. Jána Krstiteľa a sv. Jána evanjelistu (AS, Lad.XI. Nro 358). Rok 1495: Podľa testamentu Gašpara Sallera príjmy z vinice na stavbu kostola (MK).
V roku 1507: Farár Štefan Taschner dáva opraviť „jednu vežičku" kostola (MK s. 67). Farár Alexander v r. 1519 zaznamenal „nad vstupom do kaplnky sv. Petra a Pavla boli hodiny."

V roku 1544 farár Gothardius v liste mestu Trnave poukazuje na nutné opravy kostola (AP I.). Arcibiskup Mikuláš Oláh v roku 1562 oslobodil niektoré vinice od platenia desiatkov s tým, že výnos z nich sa dá dómu sv. Mikuláša.

V pozostalosti arcibiskupa Mikuláša Oláha (závet z 14. septembra 1562) čítame aj tieto slová: „...Na výstavbu chrámu sv. Mikuláša, kde má byť pochovaný, nechal 400 zlatých, ktoré nesmú byť použité na iné ciele..." (AS). Výdavky na dóm sú uvedené aj v rokoch 1567 a 1570 (RC). Mesto – zmluva s tesármi a na zakúpenie dreva (RC, fol.81a a 84a).

25. augusta 1570 arcibiskup Anton Vrančič píše mestu list, aby „uložený stavebný materiál bol použitý na dokončenie veží kostola". (AL II.).

V roku 1585 mesto odovzdalo biskupovi Mikulášovi Telegdimu peniaze na nákup plechu, ktorým má byť pokrytý kostol. (RC 1585, fol. 8e). Koncom spomínaného roku mesto popredalo zvyšný plech za 5 flor. (RC 1585 fol. 8b).

Tým sa končí 16. storočie, v ktorom, ako bolo poukázané, sa uskutočnilo veľa prác na farskom kostole sv. Mikuláša.

H. R.

TRNAVSKÍ MUZIKANTI

Západoslovenské múzeum v Trnave otvorilo v Dome hudby Mikuláša Schneidera Trnavského novú výstavu pod názvom História populárnej hudby v Trnave do roku 1989. Čitateľom časopisu Novinky z radnice ponúkame poslednú časť z cyklu Trnavskí muzikanti – obdobie 80. rokov.

1

Na začiatku 80. rokov mal systém prehľadu o aktuálnej svetovej hudobnej produkcii už svoje zabehnuté koľaje. Zdrojmi získavania noviniek zo Západu bola už aj rakúska rozhlasová stanica Östrerreich3 a tiež rakúske televízne kanály ORF1 a 2, ktoré však poznali iba ľudia v Bratislave a na západnom Slovensku – v dosahu ich vysielača. Okrem toho sa počúvali české a slovenské vysielanie rušených staníc Hlas Ameriky a Slobodná Európa a vysielanie aktuálnych hitparád rádia BBC. Z ciest na Západ sa nosili hudobné albumy, ktoré sa šírili prostredníctvom nahrávok na magnetofónových páskach. Medzi mladými sa populárna hudba šírila aj mimo kontrolovanej ponuky domácich rozhlasových staníc a domáca pop scéna prestala hromadne ponúkať domáce verzie svetových hitov.

Domáca hudobná scéna zažila niekoľko otrasov v podobe emigrácií populárnych osobností (Taktici – 1978, Jana Kratochvílová – 1983, Waldemar Matuška – 1986, Robo Grigorov – 1988), ktorých produkcia sa razom dostala medzi zakázané. Vyformovala sa pôvodná domáca populárna scéna, ktorá mala kvalitných textárov, ako Boris Filan, Kamil Peteraj, Ľuboš Zeman, Peter Petiška, Daniel Mikletič, Daniel Hevier, Martin Sarvaš, Jozef Urban a iní. Hudobnú produkciu v Československu obohatili o nové albumy už fungujúce skupiny Elán a Modus, ale i noví speváci a skupiny, ktoré sa objavili v 80. rokoch, napr. Limit, Tublatanka, Lojzo, Banket, Team, ACplus, Vidiek, Ventil RG, Gravis, Bez ladu a skladu a pod. OPUS vydal raz začas aj dobrý zahraničný album, napr. pinkfloydovský Dark Side of the Moon, legendárny album Abbey Road od skupiny Beatles alebo známy album 90125 od skupiny Yes.

V televízii boli populárne hudobné relácie pre mladých Šesť plus jedna (1979 – 1983), 5xP (Päť pekných pesničiek pre potešenie (1983 – 1987) a Triangel (1984 – 1997), domáce novinky sa uvádzali aj v Televíznom klube mladých, v rádiu prinášala najnovšie skladby relácia Pozor, zákruta! V rozhlase i v televízii bol zárukou dobrého hudobného výberu redaktor Fero Hora. V roku 1982 po prvýkrát vyhral anketu Zlatý slávik Slovák Miro Žbirka, v 80. rokoch ešte bodovali Elán (1984 – 87), Peter Nagy (1985) a skupina Team (1989 – 91).

V Trnave 80. rokov pokračoval hudobný život v mnohom v trende predošlého desaťročia. Jednotlivé inštitúcie zainteresované na hudobnom programe v meste si našli svoju stálu parketu, kde pôsobili. O profesionálne koncerty pre všetky vekové kategórie sa staralo naďalej mestské kultúrne stredisko, amatérsku a záujmovú scénu malo na starosti okresné osvetové stredisko, ktoré usporadúvalo ako súťaže, tak komisionálne skúšky hudobníkov, ale aj školenia a kurzy. Fortuna ponúkala pravidelné diskotéky so známymi diskdžokejmi, napr. Bonzom Radványim, Pavlom Opatovským, Eduardom Rajnákom, ale aj napr. s Ferom Horom z Bratislavy. Klub si vyprofiloval viacero stálych programov pre stredoškolákov a vysokoškolákov, no zároveň cítil potrebu venovať sa aj generácii, ktorá ho zakladala. Preto vytvoril ponuku veľmi úspešných seniorklubov. Koncom tohto desaťročia sa objavil v Trnave

nový priestor pre kultúru – Dom kultúry ROH (1987). Dobré platne sa dali kúpiť v trnavskej predajni Opusu (1) u pani Bunzelovej, kde boli v deň nového tovaru dlhé rady záujemcov.

Do hudby prenikli technické novinky, ktoré zdokonaľovali zvuk, ale boli veľmi drahé a len málokto si ich mohol dovoliť kúpiť. Poslucháči to mohli názorne počuť najmä na koncertoch kapiel, kde sa zvuk niekedy veľmi odlišoval od toho, čo poznali z originálnej nahrávky. Miestne kapely likvidovali okrem nedostupnej techniky postupne aj čoraz viac obľúbené diskotéky s reprodukovanou hudbou. Nakoniec sa diskdžokeji presadili aj na svadbách a zábavách, kde sa stali pre objednávateľov výhodnejší ako živá kapela. Oproti 70. rokom, kedy fungovali v Trnave hlavne zábavové kapely, nastal v rokoch 80. posun, keď sa objavila nová generácia mladých hudobníkov. Domáca hudobná scéna sa obohatila o nové žánre (disko, rock, metal, elektro, punk, folk a pod). Mladých ovládla módna vlna moderného skupinového tanca spojeného so súčasnou hudbou. Vznikli skupiny džezbaletu, džezgymnastiky a moderných tancov, ktoré vystupovali na rôznych podujatiach a plesoch.

Skupina Bakelit vznikla v roku 1981 najskôr ako stredoškolské trio v zložení Ivan Tomovič – gitara, Vlado Ptačin – bicie a Milan Bínovský – basgitara. Až v roku 1982, keď k nim prišiel spevák staršej generácie Vlado Bielko, sa preorientovali na blues-rock. Vystupoval s nimi aj Jaroslav „Jabo" Kazimír. V roku 1983 vystriedal bubeníka Oto Berežný a s kapelou hrával ako hosť aj Peter Bonzo Radványi. Kapela hrala aj vlastné skladby a v r. 1984 koncertovala v Trnave a na okolí (Piešťany, Hlohovec, Vrbové). V apríli 1984 sa hudobníci rozišli, ale opäť sa stretli v roku 1987, čiastočne v inom zložení (Tomovič, Bínovský a bratia Rudo a Robo Gajdošíkovci). Skupina vydržala do roku 1989.

2

Kapela Pulz (2) vznikla v trnavskom mládežníckom klube Fortuna v roku 1981 v zložení Fero Kessler – spev, gitara, Fero Fuňák – basgitara a Oto Berežný – bicie. Obsadenie kapely sa v rokoch 1982 – 84 často menilo, ale hudobnú orientáciu skupina nemenila, hrali dravý blues-rock spočiatku inšpirovaný hlavne Johnny Winterom. V kapele sa vystriedali v rokoch 1982 – 84 hudobníci Paľo Parízek – spev, gitara, Vlado Machala – spev, gitara, Juraj Parízek – basgitara, Peter Stojka – ústna harmonika a v roku 1985 ešte Bystrík Sorát – basgitara, Jožo Šinský – spev, gitara. V roku 1984 skupina fungovala pod názvom Fortuna Blues Band a zúčastnila sa na hudobnom festivale Tri ruže v Bánovciach nad Bebravou, kde obsadili 4. miesto. Kapela sa rozpadla v roku 1985.

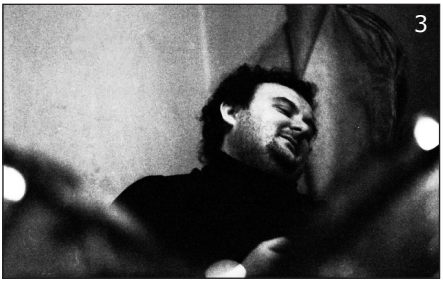
3

Skupina Len tak vznikla na jar roku 1986. Zakladajúcimi členmi boli Miro Gáži – gitara, ústna harmonika a Dušan Strapec – basgitara. Do leta roku 1986 sa pridal do zostavy Peter Jablonka – spev, flauta a Júlia Opálková – spev. Táto folková zostava koncertovala v Trnave napr. v klube Fortuna, v Dome kultúry, v kaviarni KRYM, mala letné koncerty na viacerých miestach. Na konci roku 1987 pribudol Oto Berežný – bicie (3), Peter Stojka – fúkacia harmonika a príležitostne aj Ivan Ternény – klávesové nástroje. Na bicie alternovali aj Jozef Porubec a Erich Siegel, neskoršie známy v pôsobení

populárnej martinskej skupiny TEAM. Táto zostava sa vyprofilovala ako folk-rocková. Všetky pesničky, ktoré skupina hrala, boli vlastné z autorskej dielne Gáži – Strapec. V júni 1988 skupina nahrala 11 skladieb a v apríli roku 1989 – skupinu pozval Slovenský rozhlas nahrať pieseň s názvom Foter do IC studia. Pretože Miro Gáži v tom čase ochorel, na nahrávaní ho zastúpil trnavský gitarista Ivan Tomovič. Na festivale Tri ruže v Komárne (14. 10. 1989) získala skupina druhé miesto. Kapela koncertovala do roku 1990, a potom sa spontánne rozpadla.

Bratia Juraj a Pavol Parízek hrali v 80. rokoch ešte vo vlastnej kapele Huler puler, ktorá bola orientovaná na punk-rock. Hrali v zostave: Pavol Parízek – el. gitara, Juraj Parízek – basgitara, Oszkar Varga – spev, pozaun, Juraj Špánik – bicie. Členovia skupiny vystupovali štýlovo poobliekaní a hrali vlastné autorské pesničky.

4

Mládež sa stretávala nielen vo Fortune, ale čoraz viac si organizovala svoju vlastnú zábavu priamo na školách. Jednou z najprestížnejších trnavských škôl bolo nesporne Gymnázium Jána Hollého (4) so svojou nezameniteľnou atmosférou, danou iste aj historickou budovou v centre Trnavy. Genius loci vyžaroval z tohto miesta, ktoré bolo nositeľom študentského ducha ešte z čias starej trnavskej univerzity. Niekoľko generácií existovala gymnaziálna kapela Adept. Skupinu v roku 1978 založili Gabo Kalapoš – bicie, Milan Horváth – basgitara, Marián Horváth – gitara, Jaroslav Plachý – gitara a Igor Pechan – klavír. Skupina pokračovala o generáciu mladšími členmi v obsadení: Ivan Ternény – sólová gitara, Igor Valentovič – sprievodná gitara, Miro Mosný – basgitara, Beno Zvolenský – bicie. Adept existoval ešte v nasledujúcej generácii v r. 1983 – 84, jej členom bol napr. aj Dodo Švenk. Vystupovali najmä na školských podujatiach.

STATÚT DI-DI klubu

3. Ročné členské: 1,50 - 10,00 Kčs.

7. Klubový KINO na Fortúne, v prípade vyčerpania počtu miestenok v DK DOS TAZ v Trnave

3. Vstup mimo LSS v spoločenskom oblečení

4. Vstupné 10,- Kčs. V deň vstupenky je zahrnuté vstupné /klubovné, hudba/ a občerstvenie /nealkoholické nápoje/.

5. Vstupenku si môže kúpiť a sa DI-DI klub sa môžeme iba členovia ŠD ZSM - iná osoba /prosím. Pri svojom vstupe prosím svoju totožnosť občianskym preukazom a preliačinou /prosím v Trnave. Žiaci, ktorým ešte nebol vydaný občiansky preukaz, sa preukážu potvrdením o návštieve školy.
Na podujatí sa môže zúčastniť i bývalí žiaci našej školy.
I od nich sa vyžaduje nekorporácia dodržiavania všetkých bodov Statútu.

6. O ukončení prístupu partnerov z iných škôl, inštitúcií a podnikov ČSV ZSM rozhoduje aj po dopočuní priestoru určitého počtu DI-DI klubov, na ktorých môžu študenti ďalších vysoké spoločenské úrovni a vyznajú za /inak? Ktoré zdajmi/ inštitucie
5

Okolo roku 1977 vznikli slávne gymnaziálne moderované diskotéky, ktoré pod názvom DI-DI KLUB (disko-dialógový klub) (5) poznali snáď všetci trnavskí stredoškoláci. Spočiatku bývali v spoločenskej miestnosti na II. poschodí gymnázia, neskôr v Kultúrnom dome Augustína Kubáňa na Kopánke, ale aj vo Fortune. K tomu sa pridali pravidelné jesenné imatrikulácie (prijímanie prvákov), stužkové, majálesy alebo juniálesy na dvore gymnázia, alebo v kultúrnom dome ZK ROH TAZ. V rokoch 1980 – 82 sami študenti pripravovali z vlastných dostupných materiálov Štúdio G, čo bolo vlastne hudobno-slovné pásmo zamerané len na počúvanie a zaoberalo sa históriou konkrétnej skupiny alebo hudobnej osobnosti (napr. Pink Floyd, Genesis, Yes, Queen, Prúdy, Collegium Musicum, Modus, Olympic, Kabát a pod.) Všetky tieto akcie (pod hlavičkou celoškolského výboru SZM) boli pravidelne propagované, ale niekedy aj patrične skritizované v školskom časopise Blesk. Nemožno tvrdiť, že tento bohatý

6

7

8

program gymnázia bol otvorene podporovaný vedením školy, veď si musíme uvedomiť, že to bolo v časoch socializmu. Ale povedzme, že spoločnými silami a nadšením šikovných mladých ľudí spolu so zhovievavou podporou niektorých profesorov sa podarilo aj v tomto ovzduší nájsť kompromis a vytvoriť program zaujímavý pre študentov.

Koncom 80. rokov zmenilo centrum Trnavy vzhľad. Námestie „po schodkoch" zlikvidovala výstavba Kultúrneho domu (6), mestskú hromadnú dopravu presunuli mimo centrum mesta a z Hlavnej ulice urobili pešiu zónu – všetky zmeny sa udiali do r. 1988 k oslavám 750. výročia udelenia výsad slobodného kráľovského mesta Belom IV. Korzo prestalo fungovať už predtým a stretnutia mladých sa presunuli skôr do klubu Fortuna a do podnikov. V kultúrnom dome ROH na námestí sa začali konať pravidelné kultúrne programy a koncerty (7 a 8).

V 80. rokoch sa mládež ľahšie dostávala k novinkám svetovej hudobnej scény. V Trnave sme mohli sledovať okrem vysielania dvoch programov slovenskej televízie aj vysielanie dvoch programov rakúskej televízie a počúvať každý týždeň hitparádu stanice Ö3. Prostredníctvom rakúskej televízie sa sledovali priame prenosy zo svetových megakoncertov, napr. 12-hodinový maratón Live aid (Bob Geldof) Londýn – Philadelphia v roku 1985. V roku 1987 sa konal prvý veľký koncert západnej kapely (Uriah Heep) v Moskve. Slováci chodievali koncom 80. rokov na koncerty kapiel do Budapešti, kam začala jedna slovenská cestovná kancelária pripravovať účelové jednodňové zájazdy. Na Népstadióne koncertovali také esá ako napr. Queen (27. 7. 1986 – z koncertu bol urobený film), Deep Purple (26. – 28. 1. 1987 – Hungary Days), Peter Gabriel (15. 9. 1987), Jethro Thull (25. 11. 1987) a iní. Genesis s Philom Collinsom (18. 6. 1987) predviedli aj veľkolepú svetelnú šou za prítomnosti cca 80 000 divákov a aj približne stovky Trnavčanov.

9

TRNAVSKÁ COUNTRY SCÉNA

Skupina Caravell western (9) vznikla v Trnave v roku 1967. Jej zakladajúcimi členmi boli: Marián Pivovarči, Miki Mihálek, Jaroslav Patay, Piťo Orosz a Gustáv Bleščák, ktorý bol kapelníkom, textárom a spolu s Jarom Patayom aj spevákom. Postupne sa v nej vystriedali: Edo Kočíšek, Edo Urbanovič, Helena Lacková, Eva Holková, Viera Holková, Martina Bleščáková a iní. Skupina sa pravidelne zúčastňovala súťaží trampskej a country scény v Československu. V r. 1967 sa zúčastnila prvého ročníka festivalu Porta, ktorý v tej dobe predstavoval vrcholové podujatie country skupín v bývalej ČSSR. Skupina Caravell western získala hneď tri ceny: za modernú country music, za najsympatickejšiu speváčku a za

10

najvzdialenejšiu kapelu. V roku 1969 získali na tomto festivale striebornú Portu. Caravell western bola najúspešnejšia kapela v oblasti country music v Trnave, a vtedy aj na Slovensku.

V roku 1969 vznikla skupina Stratený prameň (10) zložená z trampov, ktorí chodili na osadu Dobrá Voda. Tvorili ju Marián Schmidt, Peter Novotný, Zdeno Šimko, Tóno Škreko, Dušan Novotný a Marián Remenár, neskôr aj Marián Mrva a iní. Po zmenách sa z nej sformovala skupina Pramene, ktorá sa však v 70. rokoch vyvíjala mimo country štýl. Po r. 1974 odišiel z TAZ kvintetu Eugen Nemeš k Štefanovi Oroszovi do novej country skupiny Piťo Band (11) (Eugen Nemeš – klavír, Štefan Orosz – basa, Alexander Orosz (syn) – gitara a spev, Rudolf Macko – banjo, Gustáv Bleščák – gitara, Priska Valachová – spev). Skupina pôsobila tri roky.

11

Od roku 1976 je známa skupina Podkova (12), ktorá vznikla na základe iniciatívy kamarátov Juraja Hlobena a Doda Ormandyho. Spolu s Robom Kovačičom, Milanom Horákom, Petrom Kováčom, Robom Karasom a zvukárom Marošom Špektenhauserom tvorili zakladajúcu generáciu kapely. Skupina sa vypracovala a koncertovala na Slovensku, ale i v Čechách, Rakúsku, Poľsku atď. V r. 1982 sa zúčastnila festivalu Porta, ktorý sa konal už v Plzni. V kapele sa postupne vystriedali – Dodo Filípek (ml.), Gusto Michalov, Ľubo Kutálek, Jozef Minárik, Ivan Grizzly Bedeč, Marián Bocho Bošnák, Pitkin Tobl, Alino Orosz, ale i Erich Boboš Procházka, Juro Višinský, Heňo Novák, Allan Mikušek a iní, i niekoľko technikov – napr. Noro Gembický a Pišta Šimík. V roku 2006 skupina oslávila neuveriteľné 30. výročie vzniku a aj v súčasnosti sa príležitostne stretne a hrá.

12

Na záver by sme sa chceli poďakovať všetkým hudobníkom, s ktorými sme na projekte spolupracovali. Keďže sa nám nepodarilo zachytiť všetky kapely, ktoré v tomto období na hudobnej scéne v Trnave pôsobili, prosíme prostredníctvom časopisu Novinky z radnice, aby nám hudobníci doplnili informácie, prípadne poslali fotografie, radi ich do výstavy dodatočne uvedieme.

Mgr. Lucia DUCHOŇOVÁ, PaedDr. Simona JURČOVÁ
Západoslovenské múzeum v Trnave

Fotky pochádzajú z archívov: Blažeja Vitteka, Petra Stojku, Dana Vopáta, Simony Jurčovej , Gusta Bleščáka, Jozefa Filípka, Juraja Hlobena a Mariána Mrvu

Zdroj:

Ján Litecký – Šveda a kol. Blues na Slovensku. Hudobné centrum Bratislava 2003, ISBN 80-88884-49-7, 136 s.

Herec, režisér, autor, historik umenia...

Ladislav Kočan: „Divák si stále bude žiadať klasického autora"

Aj keď patril k nenápadným hercom, mnohí z návštevníkov divadla ho poznajú vďaka jeho inscenáciám. Či už v úlohe autora alebo režiséra. Narodil sa v Piešťanoch (9. januára 1952) a v roku 1974 absolvoval štúdium bábkoherectva na DAMU v Prahe, okrem toho v roku 1981 absolvoval štúdium vied o výtvarnom umení na bratislavskej Filozofickej fakulte UK. Od roku 1974 je členom súboru divadla v Trnave a od začiatku 90. rokov tu pôsobí ako režisér. Z jeho divadelných postáv zaiste treba pripomenúť postavu Statika v prvej hre divadla Prekroč svoj tieň, či kardinála Richelieua v Troch mušketieroch. Na televíznej obrazovke sa ako herec prvýkrát objavil v televíznom filme Brána k domovu (vysielala sa 8. mája 1975), videli sme ho aj v televíznych inscenáciách a filmoch Anička Jurkovičová, Zelený papagáj, Normálny cvok či televíznom seriáli Alžbetin dvor. Významná je aj jeho rozhlasová herecká tvorba. Stačí spomenúť Stevensonov Klub samovrahov (1987), Čapkovu Vojnu s mlokmi (1991), ale aj zábavné rozhlasové programy ako napr. Bumerang (1982). Ťažiskom jeho práce sú však aktivity v Divadle Jána Palárika v Trnave. Je autorom viacerých hier divadla, napr. Génius (1992), Zimná rozprávka (1994), Valčík pre Popolušku (1996), Mikuláš a zázračná kniha rozprávok (1996), Sneh na Mikuláša (1997), Snehuliačica (1999), Čarovná noc (2000), Pyšná princezná (2001), Alica (2001) a mnohé ďalšie. Najnovším jeho režijným počinom je uvedenie hry jedného z prvých slovenských dramatikov Jána Chalupku s názvom Stará láska nehrdzavie. Rozprávame sa s hercom a režisérom Ladislavom Kočanom.

■ **Narodili ste sa v Piešťanoch, napriek tomu ste neraz hovorili, že vaša rodina pochádza z východného Slovenska. Kedy ste sa prvýkrát stretli s divadlom?**

- Moji rodičia boli lesní inžinieri, po skončení vysokej školy dostali v Piešťanoch prácu a byt. Narodil som sa teda v Piešťanoch. V mojich dvoch rokoch sme sa presťahovali do Prešova. Otec tam totiž mal širšiu rodinu. Keď som bol prvák na základnej škole, sme sa presťahovali opäť na opačnú stranu republiky – do Bratislavy. A tam bývam dodnes. Aj keď teda Piešťany detailne nepoznám, hrdo sa k nim hlásim. Moji rodičia boli orientovaní technicky. Moja stará mama Mária Kočanová bola na východe Slovenska známa rozhlasová pracovníčka, písala napríklad aj rozhlasové hry. Hovorí sa, že gény sa dedia po starých rodičoch. Tak ja som asi umelecké gény zdedil po nej. Pamätám sa, že sme sa ako deti hrávali na dvore v Prešove, dali sme si deky na šnúru od bielizne, urobili sme si oponu, a začali sme hrať. Už vtedy tam bol kus exhibicionizmu. Neskôr som začal navštevovať základnú umeleckú školu a venovať sa aj umeleckému prednesu.

■ **Stretnutie s tým skutočným divadlom prišlo teda asi až v Bratislave. Mnohí si isto vedia predstaviť atmosféru šesťdesiatych rokov, ktorá priala**

najmä rôznym takýmto študentským divadlám, ktoré videli svoje vzory povedzme v pražských a brnianskych divadlách malých foriem.

- To bolo divadlo Ex lex, dokonca som tento súbor aj zakladal. Ešte predtým, na základnej umeleckej škole ma učila Vilma Jamnická a veľmi ma v týchto aktivitách podporovala. Dokonca chcela, aby som aj písal krátke dramatické texty. No a v tomto divadle Ex lex sme aj uviedli niektoré moje scenáre. Hlavným autorom a lídrom bol neskôr známy textár Peter Brhlovič. Boli sme v priestoroch A-divadla, resp. Divadielka za rampami na Záhradníckej ulici v Bratislave. Tam prišlo aj rozhodnutie ísť študovať divadlo, najmä po úspechoch na súťažiach študentských divadiel, napríklad v Poprade či Nitre. Väčšinou sme robili kabarety, scény s pesničkami s politickým podtextom. Tam som sa stretol napríklad s Dagmar Podmakovou, Jánom Topľanským a mnohými ďalšími, ktorí sa divadlu neskôr venovali, či už teoreticky, alebo prakticky.

■ **Potom ste začali študovať na pražskej Divadelnej akadémii múzických umení. Mnohí sa zaiste čudovali, prečo ste nešli na činoherné herectvo, ale bábkoherectvo.**

- Ja som chcel ísť pôvodne na bratislavskú VŠMU, no nezobrali ma tam. A tam práve na prijímačkách boli z tejto pražskej školy. Ten odbor tam vznikol veľmi dávno, časť disciplín je venovaná bábkoherectvu, ale tá katedra má charakter alternatívneho divadla. Išla týmto smerom, aj preto, že v Čechách bolo veľa malých divadiel a divadiel malých foriem, preto chceli pracovisko zamerané aj na alternatívne divadelné formy. Preberali sme napríklad aj tieňové divadlo, divadlo masiek, pantomímu ma učil Ctibor Turba. Teda mali sme nielen bábkoherectvo a činohru. Bolo to pre mňa veľmi zaujímavé a všetky tieto výdobytky zo štúdia vyžívam dodnes. Človek krátko po dvadsiatke je ako špongia, všetko nasáva do seba a v tomto veku sa najviac formuje. Tú školu v Prahe som si veľmi vážil, napríklad, pohybové veci tam boli veľmi dobré. A Praha bola pre mňa ďalšou univerzitou. Myslím si, že vysoké školy a umelecké zvlášť, musia byť v nejakom prostredí, nemôžu byť v nejakých okresných mestečkách. Tam bola obrovská škála divadelných možností, bol som milovník Činoherného klubu. Ten vtedy veľmi rezonoval, niektoré inscenácie som videl viackrát a chodil som tam niekoľkokrát týždenne. Miloval som takéto vzťahové divadlo s komediálnymi prvkami, tá poetika mi vyhovovala.

■ **Vy ste však neskôr študovali v Bratislave aj vedy o výtvarnom umení.**

- Áno, pretože okrem divadla mám rád aj výtvarné umenie a maľujem. Opäť sa musím vrátiť k starej mame, pretože aj ona maľovala. A veľmi pekne. To som tiež zdedil, podobne brat, veľmi pekne maľuje a je profesionálne architektom. Dodnes sa aktívne venujem výtvarnému umeniu. Ja som chcel pôvodne po tejto prvej, teda divadelnej škole študovať filozofiu. No vtedy sa študovala len marxistická a ja som o akúto špecializáciu nemal záujem, chcel som skôr všeobecnú. A tak mi ponúkli filozofiu výtvarného umenia, a to sú vlastne dejiny umenia. Bolo to nádherné štúdium, veľmi ma to ovplyvnilo aj ľudsky aj ako divadelníka.

■ **Ako pre väčšinu umelcov spojených s počiatkami novodobého divadla v Trnave zaiste aj vás profesionálne poznačil rok 1974, keď sa v Trnave otváralo celkom nové Divadlo pre deti a mládež s celkom novým súborom.**

- Bolo to v septembri, ja som v júni predtým končil školu. Mal som ponuku zostať aj v niektorých mimopražských divadlách. No chcel som sa vrátiť na Slovensko. A preto som využil ponuku prísť do Trnavy. Prichádzať do novozriadeného divadla je fascinujúce, pretože to divadlo nemá svoje meno, poetiku a všetko je nepopísané, začína sa to budovať. Myslím si, že tá moja voľba nebola zlá a dodnes to neľutujem. My sme vznikli ako tretie divadlo v republike, ktoré malo takéto zameranie. V Prahe bola Divadlo J. Wolkra, v Ostrave Divadlo P. Bezruča a na Slovensku nebolo divadla, ktoré by takto bolo zamerané na detského diváka. My sme dostali takýto zvláštny

názov, a preto si mnohí diváci mysleli, že sme napr. bábkové divadlo, alebo hráme len pre deti. Mali sme však celoslovenskú pôsobnosť, chodili sme na zájazdy aj na východ Slovenska. Ale mali sme aj klasický repertoár pre dospelého diváka.

■ Začínali ste ako herec, režírovať ste začali až na prelome 80. a 90. rokov. Ak sa rozprávame o hereckej práci, vy ste mali v prvých pätnástich sezónach možnosť hrať vo všetkých kľúčových inscenáciách divadla. Od slávnych hier Štepku, cez vtedy známe inscenácie nie celkom bežných dramatických autorov, až po inscenáciu z bratislavských divadiel vyhnanej hry Náš priateľ René od Lasicu a Satinského.

- V dejinách tohto divadla je významné obdobie Juraja Nvotu a Blaha Uhlára. Režisérov dvoch poetík, vznikalo generačné divadlo. Tak nám vtedy hovorili. Aj v súbore bola zvláštna atmosféra, napríklad Štepka vtedy prvýkrát vstúpil do profesionálneho divadla. To bolo skutočne silné obdobie.

■ A ako ste sa teda dostali k réžii a zvlášť k réžii inscenácii pre deti? Vyžaduje si to predsa len rozdielnosť prístupu, hovorí sa, že najťažšie je robiť činoherné a hudobno-dramatické divadlo pre detského diváka. A navyše, vy ste začali aj písať inscenácie pre deti.

- Pokiaľ ide o réžiu ako takú, praktické skúsenosti som mal ešte zo spomínaného študentského divadla a z vysokej školy. Raz sa vyskytla táto možnosť, keď v našom divadle hľadali dramaturga a režiséra pre hru Vo veži straší od Alfréda Radoka (uvedená bola v roku 1990 – pozn. aut.). Malo to úspech a neskôr som nechal herectvo a prešiel len na réžiu, pretože to vyžadovalo väčšiu sústredenosť (na pozíciu režiséra prešiel od 1. 9. 1993 – pozn. aut.). A pokiaľ ide o divadlo pre deti, tam je ideálne aj písať. Pretože nie je rozdiel medzi autorskou koncepciou a koncepciou režiséra. Nemusí nastať nejaký výklad autora. Ja tie hry píšem už rovno ako režijnú knihu, čiže tam presne viem, čo ako bude a nemusím robiť žiadne úpravy. A písať rozprávky som začal aj preto, že pre deti je málo dramatickej spisby, sú diela, povedzme, pre bábkové divadlá, tie však používajú celkom iné techniky inscenovania. V divadle ako sme my, musí mať všetko činohernú podobu. Tak som si povedal, že keď tak výrazne musím diela upravovať, môžem rovnako aj niektoré veci napísať. Samostatnú kapitolu tvoria dramatizácie. Robil som napríklad Popolušku, kde som kládol dôraz na negatívne postavy, ktoré mi pripadali oveľa zaujímavejšie, a preto som im pridal aj komediálny nádych.

■ Najnovšie ste na doskách Divadla Jána Palárika uviedli inscenáciu Jána Chalupku Stará láska nehrdzavie, divadlo má dodnes v repertoári úspešnú inscenáciu Ivana Stodolu Voľakedy a dnes.

- Klasického autora si divák bude žiadať stále. Budeme ich teda vždy hrať, ale ich problém je v tom, že ich treba upravovať. Niekedy sa paradoxne zamýšľam aj nad tým, či je možné vôbec klasiku hrať. Nastala totiž veľká zmena etických hodnôt. Len ja sám som zažil rôzne etické premeny od čias, povedzme, komunizmu až po súčasnú etiku. Stačí sa pozrieť sa na vzťah medzi mužom a ženou alebo na mravnosť. Dnes je celá spoločnosť preerotizovaná. Klasici však prichádzajú s presným etickým rozmerom, a zvlášť takí autori ako bol Ján Chalupka – evanjelický farár a jeden z prvých dramatikov. Divák totiž cíti dneškom, čiže treba sa zamýšľať aj nad uvedením toho diela na súčasnom javisku. Napríklad, v tejto hre pôvodne nehrala ani jedna ženská postava, pretože magistrát a iné úrady boli vtedy výlučnou doménou mužov. Takže doktora Lesebucha som prerobil na doktorku Lesebuchovú, čo prinieslo celkom iný náboj v dialógoch a vzťahoch postáv. A týmto spôsobom vznikali aj ďalšie úpravy. Ján Chalupka v stavbe a po filozofickej stránke nepatrí medzi tých autorov, aby ho hrali vo svete, ale zápletku, gradáciu a stavbu dodržiava, no vyžaduje si klásť oveľa väčší dôraz na interpretačné umenie.

Text a foto: Martin JURČO

Eva Trizuljaková: LITÁNIE LORETÁNSKE

Galéria Trnavskej arcidiecézy, Trnava, Arcibiskupský úrad, Jána Hollého 10.
Výstava potrvá do 31. 12. 2011

Novozriadená Galéria Trnavskej arcidiecézy pokračuje vo svojom výstavnom programe prezentácie náboženského umenia druhou výstavou. Tento raz vo svojich priestoroch ponúka súčasné náboženské umenie v tvorbe akad. mal. Evy Trizuljakovej pri príležitosti autorkiných 85. narodenín (25. 9. 1926) a ukončenia Roku Panny Márie Trnavskej. Výstava je zároveň akýmsi symbolickým zavŕšením autorkinho celoživotného úsilia na poli obnovy náboženského a sakrálneho výtvarného umenia a kresťanskej kultúry na Slovensku.

Trizuljakovej profesionálnu a duchovnú orientáciu ovplyvnilo stretnutie s katolíckymi intelektuálmi doby, ako boli laická aktivistka Mária Pecíková, historička umenia Růžena Vacková a teológovia s rozhľadom v dejinách umenia Ladislav Hanus, Jozef Zvěřina a P. Valér A. Zavarský, SJ. Najmä Hanusovu víziu moderného sakrálneho umenia sa Eva Trizuljaková usilovala rozvíjať nielen v umeleckej tvorbe, ale vo svojej bohatej publicistickej a publikačnej činnosti (napr. Spravodlivosť miesto nádeje. Prešov: vyd. Michala Vaška, 1998; Situácia súčasného náboženského umenia. In Ladislav Hanus – symbol slovenskej kultúrnosti. Bratislava: LIC a Vydavateľstvo Michala Vaška, 2007, s. 326 – 334; Žasnem nad darmi života. Trnava: SSV, 2010).

Meno výtvarníčky Evy Trizuljakovej sa spája najmä s textilnou tvorbou, osobitne technikou artprotisu, ktorej sa začala venovať začiatkom 70. rokov. Autorka výrazne prispela k etablovaniu tohto druhu tapisérie medzi klasické textilné technológie na Slovensku i v Čechách. Na Slovensku technika tkaného závesu nemala silné tradície a Eva Trizuljaková v tejto oblasti patrí medzi priekopníkov. Do roku 1990 vytvorila v technike artprotisu viac ako tisíc diel. Pozoruhodné sú najmä cykly Krvavé sonety (14 artprotisov, výška 350 cm) a Loretánske litánie (16 tapisérií, výška 240 x 150 cm).

Výtvarné štúdiá absolvovala Eva Trizuljaková u prof. Jána Mudrocha na Oddelení kreslenia a maľovania Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave (1946 – 1949) a na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave u profesorov Ľudovíta Fullu a Vincenta Hložníka (1949 – 1955).

Náboženskú tému vo svojej tvorbe reflektuje Eva Trizuljaková ako neoddeliteľnú súčasť svojho umeleckého programu. Popri krajinomaľbe tvoria biblické motívy najpočetnejšiu skupinu jej umeleckej výpovede. Autorka hľadá pre svoju vieru adekvátny výtvarný výraz, dáva náboženským motívom výtvarnú podobu súčasnosti, hľadá nové možnosti na stvárnenie tradičných kresťanských tém. Osobitne je jej blízka mariánska téma, ktorá vyvrcholila v monumentálnom cykle Loretánskych

litánií (1987 – 1991), jedinečnom svojho druhu. Výber z tohto cyklu artprotisov, doplnený o pastely a textilné koláže s motívom Madony prezentujeme na výstave, ktorá bola slávnostne otvorená na vigíliu sviatku Sedembolestnej Panny Márie. Do cyklu Loretánskych litánií – starodávnej formy modlitieb pozostávajúcich z krátkych prosieb alebo vzývaní, vkomponovala Eva Trizuljaková všetky svoje bolesti, starosti matky, skrivodlivosti komunistického režimu, pocity smútku, ale najmä dôveru v materinskú ochranu Matky Božej a nádej, že Boh neopúšťa svoj ľud. Ako ideová osnova jej poslúžila teologicko-historická štúdia Loretánske litánie – ich rozbor a výklad, dielo Jozefa Kútnika – Šmálova (1974 – 1976), ktorá ju inšpirovala k bohatej obrazotvornosti, žiarivej farebnosti a hre svetla a farby. Eva Trizuljaková v svojej tvorbe nielen reflektuje kresťanské postoje k životu, ale človeka vedie k tomu, aby o nich on sám premýšľal. Expozíciu dopĺňajú dve plastiky svätých Cyrila a Metoda, dielo akad. soch. Alexandra Trizuljaka.

Diela Evy Trizuljakovej sú zastúpené v zbierkových fondoch významných slovenských múzeí a galérií, ale nájdeme ich aj vo viacerých kostoloch na Slovensku.

V roku 2003 bola Eva Trizuljaková ocenená Cenou Fra Angelica, ktorú udeľuje Rada pre vedu, vzdelanie a kultúru Konferencie biskupov Slovenska za význačný prínos pri tvorbe a šírení kresťanského umenia a kultúry na Slovensku.

Alena PIATROVÁ, kurátorka výstavy

Eva Trizuljaková: Ružová Madona, 1972. Artprotis, 210 x 125 cm. Súkromná zbierka

Člen trnavskej skupiny má sedemdesiatpäť

Aj keď sa narodil v Žiline, vyrastal v Senici, s jeho menom, presnejšie povedané, aktivitami je spojená aj Trnava. Je nielen vynikajúcim básnikom, autorom aforizmov a celého radu esejí, ale napríklad aj prozaikom a rovnako dobrým rozprávkarom. Jeho meno rovnako dobre poznajú v Bratislave ako aj v Prahe, kde sa na protest odsťahoval v roku 1995. S naším mestom ho spájajú najmä časté návštevy priateľov z minulosti – od Jána Stacha až po ďalších nielen z „jeho" generácie tzv. Trnavskej skupiny. Hovoríme o Ľubomírovi Feldekovi, ktorý sa v týchto dňoch dožil 75 rokov.

Jeho tvorba básnická, prozaická, dramatická a aj prekladateľská je veľmi rozsiahla. Bolo by zbytočné ju vymenúvať. Za pozitívum možno považovať, že napriek literárnym úspechom nemal problém stretávať sa so svojimi čitateľmi a nepatril medzi tých, ktorí by do Trnavy medzi svojich čitateľov neprišli. Trnavskú knižnicu navštívil niekoľkokrát, a pred rokmi bol jedným z hlavných hostí pri spomienke na Jána Stacha. Do divadla v Trnave prišiel predstaviť aj knihu, ktorá poodhaľuje peripetie tzv. trnavskej skupiny s názvom Prekliata Trnavská skupina. V nej sa venuje aj vzniku a programovému vystúpeniu mladých „trnavských" básnikov v aprílovom čísle Mladej tvorby z roku 1958. Predchádzala mu osudová otázka Miroslava Válka: „Čo keby ste tak, chlapci, spravili skupinu?" Ján Stacho, Jozef Mihalkovič, Ján Ondruš a práve Ľubomír Feldek boli stelesnením tohto generačného pohľadu. Feldek v knihe vtedy dôležité fakty spestril aj zaujímavými vsuvkami odkazujúcimi na naše mesto alebo kolegov z neho, napr. o žalúdočnom vrede Jána Stachu, ktorý si ho odmietol dať vyoperovať, pretože bol presvedčený, že v ňom sa skrýva jeho talent. Trnavskí milovníci literatúry preto Ľubomírovi Feldekovi želajú nielen veľa zdravia, ale aj časté literárne návraty do Trnavy!

-maju-

Spievajúci ekonóm pripravil nové vianočné CD

Hovoria mu spievajúci ekonóm. Pochádza z Dolných Orešian, no veľmi silné zázemie má aj v Trnave. Hovoríme o speváko vi, hudobníkovi Matúšovi Dobšovičovi, absolventovi Štátneho konzervatória v Bratislave, štúdia operného spevu u profesorky Alžbety Michálkovej. Ako speváka ho poznajú od detských čias, keď sa v dolnoorešianskom chotári jeho zvučný hlas naplno rozoznel pri významných podujatiach, napríklad pri otváraní dnes už neexistujúcej vinárne Orešanka niekedy na prelome šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov. Odvtedy sa stihol významne posunúť ako spevák, viac ako 22 rokov je speváckou posilou Slovenského filharmonického zboru a absolvoval s ním vystúpenia v desiatkach krajín. Dnes má Matúš Dobšovič na konte desiatky koncertov, jednu CD platňu s piesňami o víne. Druhú, adventnú, pripravuje na predvianočné obdobie.

Matúša Dobšoviča si ako speváka výraznejšie všimli na folklórnom festivale v Prešove, keď ako štrnásťročný získal ocenenie za sólový spev a interpretáciu piesne, ktorú sám zložil a predniesol s vlastným sprievodom na harmonike. Je preto prirodzené, že na trnavskom gymnáziu a neskôr aj počas štúdia na vysokej škole, sa objavilo jeho meno pod hlavičkou trnavského súboru Cantica nova a neskôr v súbore Ekonóm a v speváckom zbore Technik. Vtedy dostal aj príležitosť naspievať niekoľko piesní pre rozhlasové vysielanie.

Okrem vzťahu k hudbe si však uvedomoval, že treba aj iné „remeslo". Také, ktoré by ho vedelo uživiť. Aj preto pracoval Matúš Dobšovič aj na chlebíku zvanom ekonómia. A ako odborníka na ekonomiku ho zavialo do Trnavy, vtedajšieho podniku Slovenské sladovne. Neskôr si doplnil vzdelanie aj o dizertáciu z ekonómie. A čo znie vo vedomí Matúša Dobšoviča v spojení s naším mestom? „Na Trnavu si prvýkrát spomínam ako šesťročný, keď mi na Zelenom kríčku zobrali päťdesiat halierov a ja som nemal ako ísť domov. A tak ma zobrali do divadla a zavolali mojím rodičom domov. Po desiatkach rokov som si túto spomienku oživil počas jedného z vystúpení v divadle. Vtedy som už robil som korepetítora tunajšiemu folklórnemu súboru Dudváh, kde som si aj zaspieval, aj zatancoval. Dokonca sme účinkovali aj na Trnavskej bráne. Sedem rokov som pracoval vtedy vo vtedajšom národnom podniku Slovenské sladovne, ale poznali ma tam už aj ako speváka. Neraz som zastrešoval kultúrne projekty, zahral a zaspieval som. Pripravoval som teda nielen rôzne výkazy a referáty, povedzme prognózu rastu miezd, ale aj rôzne druhy vystúpení a kultúrnych podujatí," hovorí s úsmevom na tvári a prirodzenou pokorou spevák Matúš Dobšovič.

Jeho hlasový rozsah, schopnosti, technická zdatnosť, vzťah k hudbe a zmysel pre výraz vzhľadom na spievaný text ho predurčili spievať nielen skladby ľudovej

hudby a operné melódie, ale aj ďalšie hudobné žánre, povedzme piesne populárnej hudby, ale má rád aj gospelové piesne. Ako spevák sa predstavil pred troma rokmi CD platňou Keď perly zlatých vín..., na ktorom zozbieral známe piesne o zlatistom moku najmä z okolia Dolných Orešian. Na nosiči spolupracoval aj s rôznymi významnými hudobníkmi (napr. aj hercom a spevákom Kamilom Mikulčíkom, huslistom Stanislavom Palúchom a i.). Na predvianočný trh chystá Matúš Dobšovič novú adventnú CD platňu, ktorá by mohla byť základom aj pre koncertnú verziu jeho recitálu (ktorým sa zaiste predstaví aj trnavskému publiku). Nosič by mal obsahovať známe skladby najmä z oblasti populárnej hudby (napr. skladbu Pábitelé, Tři oříšky, Lásko má, já stůňu), ale aj melódie, ktoré sú typické pre vianočné obdobie. Naspieval skladby ako sú Ave Maria – Macsagniho, Gounodovu i Schubertovu a na novom CD sa, samozrejme, objaví i Gruberova Tichá noc, ale i Webberova Pie Jesu a rad ďalších skladieb.

Tento nový vianočný repertoár Matúša Dobšoviča bude isto korešpondovať aj so speváckym zborom Mysterium Cantus v Smoleniciach, ktorý diriguje a pôsobí v ňom aj ako hlasový pedagóg. Práve s ním pripravil minulý rok vianočný koncert zo Smoleníc, ktorý je zaznamenaný aj na živom DVD zázname.

Martin JURČO, foto: elisongmattheus.sk

Blues Moods – medzinárodný hudobný festival

Legendárny český spevák Vladimír Mišík 11. novembra znova koncertuje v Trnave

Jesennú sezónu bluesových festivalov na Slovensku odštartuje festival Blues Moods v Trnave. Jeho 2. ročník, ktorý sa uskutoční v hudobnom klube Motobar na Šrobárovej ulici, bude mať už medzinárodný rozmer. Okrem domáceho P & B Blues Bandu a súboru Bonzo and The Resonators s harmonikárom Bobošom Procházkom ponúkne v piatok s magickým dátumom 11. 11. 2011 aj renomovaného folkbluesového speváka a gitaristu Erica Wooda z USA a ako hlavná hviezda vystúpi legenda českej hudobnej scény – spevák, gitarista a skladateľ Vladimír Mišík so svojou kapelou.

V priebehu večera sa uskutoční aj prezentácia novej knihy trnavsko-bratislavského fotografa Pavla Markoviča s názvom Blues Moods. Novinka nielenže zachytáva neopakovateľné momenty na pódiu prvého ročníka festivalu, ale ponúka aj zaujímavý pohľad do jeho zákulisia i na jeho návštevníkov. Začiatok o 19. hodine.

(B)

Malokarpatský maratón po tridsiaty šiesty raz

Keď sa v uplynulom roku Malokarpatský maratón z organizačných dôvodov neuskutočnil, viacerí bežci ho potom do svojho osobného bežeckého kalendára už nezaradili. Lenže, žiadne negatívne predpovede neplatili a známy i obľúbený maratón tvoriaci prakticky záver bežeckej sezóny sa znova konal. Opätovne i ako Akademické majstrovstvá vysokoškolákov v maratóne.

Usporiadateľom z MtF STU a Mesta Trnavy, za prispenia Trnavského samosprávneho kraja prišlo na pomoc aj počasie. Takže spomienky seniorov na vetristé a daždivé ročníky zostali v zásuvke, realitou bolo síce chladnejšie, ale slnečné počasie, v ktorom si napodiv nemalý počet bežcov urobil svoje osobné rekordy. To dozaista potešilo i organizátorskú Katedru telesnej výchovy a športu ÚIPH MtF STU, veď je to spolu s veľmi dobrou prípravou a realizáciou tá najlepšia pozvánka aj na ďalší ročník. Pod tri hodiny bežali síce iba prví štyria bežci, takže bradatý traťový rekord zo začiatku osemdesiatych rokov čaká naďalej na svojho holiča, no do ďalšej hodiny sa zmestili takmer všetci ostatní z celkového počtu 55 účastníkov. Potešilo i dvojité víťazstvo Trnavčanov, Tomáš Kopčík ako absolútny víťaz, Radka Paulínyová ako najlepšia žena.

Podľa kategórií bolo umiestnenie nasledovné – kategória A: Boris Csiba (Run Shop Sport Team) 2:46:23 – kategória B: Tomáš Kopčík (Trnava) 2:42:35, absolútny víťaz - kategória C: Stanislav Ďuriga (Trenčín) 3:07:42 – kategória D: František Gálik (Chemosvit Svit) 3:20:11 – kategória E: Tomáš Michalec (Žilinská univerzita) 3:26:42, akademický majster – kategória G: Radka Paulínyová (Trnava) 3:17:19, najrýchlejšia žena.

-kš-

ŠPORT V SKRATKE

■ Basketbalistky Slávie Trnava začali novú sezónu

Pod košmi odštartovali svoju tohtoročnú púť aj basketbalistky Slávie Trnava. V prvý októbrový víkend totiž začali vo svojich súťažiach žiačky aj kadetky BK Slávia Trnava. Prvým súperom žiačok bol bratislavský klub BK Petržalka, favorit súťaže. Trnavčanky sa zdatného súpera nezľakli a dlho odolávali. Hoci napokon podľahli, dobrým výkonom nesklamali. Tesná prehra 60:63 však dáva tušiť vysoké kvality trnavských žiačok. S rovnakým súperom a opäť tesne prehrala Slávia aj v kategórii kadetiek, tentokrát v pomere 55:50. O týždeň neskôr ako žiačky a kadetky vstúpili do súťažného ročníka 2011/2012 aj ženy. Ich prvým súperom v 2. slovenskej lige boli hráčky BK Lokomotíva Sereď. Víťazstvo ostalo pod domácimi košmi, Slávia totiž zdolala Lokomotívu 63:54. Pomalší rozbeh žiačok podčiarkla vysoká prehra 121:25. Jej nepríjemnú príchuť ešte dosolilo meno súpera – Sláviu nezdolal nik iný ako BK Slovan Bratislava. Kompletný výsledkový servis zo všetkých súťaží ako aj rozpis domácich zápasov ponúka stránka klubu, vstup na všetky zápasy basketbalistiek je voľný.

■ Anjelská radosť v Trnave

Veľkú radosť priniesol začiatok októbra trnavským bejzbalistom. V finále play-off totiž Trnavčania dosiahli veľké víťazstvo – do vitríny im pribudne majstrovská trofej za výhru v slovenskej extralige. Posledné dva zápasy finále sa hrali v sobotu a v nedeľu v Trnave a trnavskí bejzbalisti do nich vstupovali s dobrou pozíciou. Klub však pri svojich posledných krokoch k titulu rozhodne nechcel byť sám. Chlapcom z Angels slúži ku cti, že prípravu na najdôležitejšie stretnutia sezóny sprevádzala mohutná propagácia. Aj vďaka nej si na štadión našlo cestu viac ako dvesto trnavských duší. Tie mohli sledovať napínavé posledné

zápasy s finálovým súperom, ktorým nebol nikto iný ako Slovan Bratislava. Po futbale, rugby, či basketbale tak bejzbal rozšíril ponuku športov, v ktorých na Trnavčanov číha odveký bratislavský rival. Prvá októbrová nedeľa mu však triumf nepriniesla. Angels Trnava si za svoju prácu v trnavskom športe zaslúži pochvalu. Tú vecnú mohli hráči i priaznivci dvihnúť nad hlavu v podobe majstrovského pohára, Slovan totiž zdolali 4:3 a celkovo na zápasy 3:1 a zasadli na slovenský bejzbalový trón. Za zmienku stojí aj rozlúčka obľúbeného Američana Mikeho Wiedu, ktorý sa vracia domov. Ako víťaz slovenskej bejzbalovej extraligy v trnavských farbách.

■ Noví hokejisti na štadióne

Deti z ulice na zimnom štadióne? Pri podujatí HK Trnava nič neobvyklé. Atraktívnu akciu s rovnomenným názvom a s dobrou myšlienkou zorganizovali trnavskí priatelia ľadového hokeja v spolupráci s Mestom Trnavou. Vedľajšia ľadová plocha, vtedy ešte bez ľadu, sa zmenila na neľútostné bojisko, kde sa preháňali malí gladiátori s hokejkami. Na hokejbalovom turnaji sa totiž stretli žiaci 1. – 4. ročníka základných škôl. Tí registrovaní však dostali za úlohu pritiahnuť na turnaj a k hokeju aj kamarátov z ulice. Celkovo tak pod pozorným dohľadom organizátorov bojovala na dvoch minihriskách s hokejkami a v tímoch takmer polstovka talentovaných detí. Na každé z nich čakala účastnícka medaila a tí najtalentovanejší si odniesli ešte cennejšiu pamiatku – základnú hokejovú výstroj. *-eg-*

■ Príďte sa pozrieť

INTERNATIONAL WU SHU CHAMPIONSHIO – V sobotu 5. novembra príde do Trnavy kúsok ázijskej kultúry. Od 9.00 bude totiž v Mestskej športovej hale prebiehať atraktívna súťaž vo Wu shu s názvom International Wu shu championshio. Uvidíte zostavy bez zbraní i so zbraňami, moderné i tradičné či skupinové cvičenia. Podujatie sa koná s podporou Mesta Trnavy.

SPARTAK TRNAVA VERSUS SLOVAN BRATISLAVA – Tradiční súperi skrížia zbrane v nedeľu 6. novembra na trnavskom štadióne o 14.30. Príťažlivosť najsledovanejšieho slovenského zápasu ešte zvyšuje tabuľkové postavenie oboch protivníkov. Spartak i Slovan bojujú o priečky najvyššie a novembrový šláger bude už 128. vo vzájomnej histórii..

BEH PRIATEĽSTVA – Masové bežecké podujatie načne piatu dekádu. Jeho 41. ročník sa uskutoční v sobotu 26. novembra so štartom od desiatej hodiny na svojom tradičnom mieste, ktorým aj tento rok bude ovál Mestského športového areálu na Slávii. *-eg-*

Poznáte nás? Daniel Čačala & Free style skating

Mestský športový areál Slávia je obľúbenou letnou zónou pre Trnavčanov. Podstatnou a viditeľnou skupinkou spomedzi športujúcich sú korčuliari. Nie vždy však korčuľovanie a korčuľovanie znamená to isté. Svoje o tom vie aj Daniel Čačala, zapálený (a úspešný) protagonista atraktívneho štýlu Freestyle slalom skating. A čo sa vlastne ukrýva pod týmto krkolomným názvom? Kreativita, rýchlosť i obratnosť, umiestnená pomedzi prekážky v podobe prevrátených pohárikov na dráhe s dĺžkou 20 m.

Freestyle slalom skating je mladý šport, ktorý je vzhľadom na svoju materiálnu nenáročnosť vítaným prírastkom do športovej rodiny. Podstatou tohto športu je spojenie rýchlosti i umeleckého prevedenia, korčuliari pri súťažení predvádzajú na dráhe atraktívne korčuliarske prvky v drepe či stoji. Pritom nesmú zabúdať na čas, lebo aj ten je dôležitý. Daniel je jeden z mála trnavských free slalom korčuliarov, podľa jeho slov je ich počet sotva drobné jednociferné číslo. Popularita tohto športu sa zatiaľ nerovná jeho potenciálu, Daniel trénuje a zdokonaľuje sa sám, keďže

najbližší organizovaný klub je v Bratislave. K športu sa dostal dnes typickými cestičkami – cez internet a echo od kamarátov. Štyri až päť dvojhodinových tréningov týždenne, odlepenie sa od počítača, či množstvo odrením, ktoré už ani nestíha počítať – aj to treba k tomu, aby Daniel, v bežnom živote študent športového gymnázia, zbúral imidž bežného rekreačného korčuliara. No predovšetkým mnoho a mnoho nadšenia a zábavy. Trénuje na ovále mestského športového areálu Slávia a púta pozornosť okoloidúcich. Detí aj rodičov. Svoju krajinu i rodné mesto zviditeľňuje na súťažiach v zahraničí. Súťažne už navštívil Česko, Poľsko i Nemecko a do Trnavy sa veru nevracal naprázdno. Tretie miesto obsadil na medzinárodných pretekoch v Prahe, v konkurencii súťažiacich s nepomerne lepšími podmienkami na tréning takmer zvíťazil v Olomouci, kde ho o zlatú medailu pripravila len chyba v elektronickej tabuli. Súťažiť a propagovať tento šport bude aj naďalej, tréningy na Slávii však limituje priazeň či nepriazeň počasia. Preto Daniel hľadá v Trnave kryté priestory na trénovanie počas zimných mesiacov.

Každopádne, keď na asfaltovom ováli Slávie zbadáte mladého muža, ako na korčuliach predvádza efektný slalom pomedzi nastavené prekážky, pokojne sa zastavte a spýtajte. Možno sa o free slalom korčuľovaní dozviete ešte viac.

-eg-

Chrípkové obdobie je už predo dvermi...

Napriek internetovým „zaručeným informáciám" o rizikách vakcinácie očkovanie zostáva jediným účinným preventívnym opatrením proti chrípke

Takmer s istotou môžeme povedať, že nás už čoskoro čakajú sychravé dni sprevádzané okrem iného aj nepríjemnými chrípkovými ochoreniami. Na zhodnotenie minuloročnej sezóny a na možnosti prevencie chrípky v tejto sezóne sme sa opýtali MUDr. Miriam Ondicovej z odboru epidemiológie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave.

■ **Aká bola minuloročná chrípková sezóna?**

- V minuloročnej chrípkovej sezóne, ktorá sa každý rok začína 1.októbrom a končí 30. aprílom, navštívilo ambulancie všeobecných lekárov pre akútne respiračné ochorenia (ARO) a chrípku na Slovensku viac ako 1 620 000 pacientov, čo predstavuje chorobnosť 53 721 prípadov ochorení na 100 tisíc obyvateľov v SR. Typických chrípok s náhlym začiatkom, vysokými horúčkami a celkovými príznakmi bolo z celkového počtu ARO diagnostikovaných 217 290 prípadov ochorení s chorobnosťou 7 175 prípadov na 100 000 obyvateľov. Komplikovaný priebeh – najčastejšie zápalom pľúc, zápalmi dutín a stredoušia malo 2,7% chorých. V Trnavskom kraji bolo s diagnózou akútneho respiračného ochorenia ošetrených 185 500 pacientov, čo predstavuje chorobnosť 52 169 prípadov ochorení na 100 000 obyvateľov v tomto regióne. Aj keď sa akútne respiračné ochorenia vyskytujú v priebehu celého roka, v chrípkovej sezóne ich býva nakumulovaných až 80%. Minuloročná sezóna chrípky bola poznačená dvoma epidemickými vlnami, ktoré spravidla každoročne trvajú 3 až 4 týždne. Prvá epidemická vlna vyvrcholila v 50. kalendárnom týždni minulého roku a druhá v 6. kalendárnom týždni tohto roku.

■ **Vyskytli sa aj ťažké ochorenia na chrípku?**

- Vírus chrípky spôsoboval vo väčšej miere ochorenia u osôb s chronickými chorobami a mladých ľudí ohrozoval v nižšej proporcii ako to bolo pozorované v sezóne 2009/2010.

■ **Boli zaevidované aj úmrtia na chrípku?**

- I keď väčšina ochorení mala mierny priebeh, na Slovensku bolo zaznamenaných, prevažne v mesiaci február, aj 227 ťažkých prípadov (tzv. SARI – severe acuty

respiratory infektion) chrípok s vírusovým zápalom pľúc, v dôsledku ktorého 34 pacientov zomrelo. Viac ako u polovice zomrelých na chrípku bol virologicky potvrdený vírus chrípky AH1N1/2009. Je treba podotknúť, že títo pacienti s ťažkým priebehom chrípky neboli proti chrípke očkovaní, a tiež neboli očkovaní ani proti najčastejšej komplikácii chrípky – pneumokokovým ochoreniam. Napriek tomu, že všetkým záujemcom o očkovanie v minulej sezóne zdravotné poisťovne uhrádzali očkovaciu látku proti chrípke, celoslovensky bol zaznamenaný výrazný pokles v zaočkovanosti. Aj keď charakter ochorení sa zmenil, vzhľadom na popísaný počet závažných priebehov ako aj úmrtí, minuloročná sezóna bola celkovo zhodnotená ako závažná.

■ Čo môžeme očakávať v tohtoročnej sezóne chrípky?

- Tak ako všetky kmene A vírusu chrípky, aj nový kmeň s označením AH1N1, ktorý bol prvýkrát izolovaný v pandémii 2009, môže sa pre svoju schopnosť variability a adaptačných zmien správať veľmi nevyspytateľne. Očakávame však dominantnú cirkuláciu tohto kmeňa v populácii aj v sezóne 2011/2012.

■ Ako sa môžeme chrániť proti chrípke, bude očkovacia látka hradená poisťovňami?

- Napriek všetkým internetovým „zaručeným informáciám" o rizikách vakcinácie, očkovanie zostáva jediným účinným preventívnym opatrením proti tomuto vírusovému ochoreniu. Okrem vakcín, ktoré boli dostupné na našom trhu v minulom roku, v tomto roku je trh rozšírený o nový druh očkovacej látky s mikroinjekčným systémom aplikácie, ktorá je vhodná aj pre tých ľudí, ktorí sa boja ihly. Čo sa týka hradenia vakcín poisťovňami, očkovacie látky proti chrípke bude plne hradiť všetkým svojim poistencom len poisťovňa Union a Dôvera. Ďalšie poisťovne budú plne uhrádzať vakcínu proti chrípke podľa indikačných obmedzení – t.j. len osobám umiestneným v domovoch dôchodcov a v zariadeniach sociálnej starostlivosti, ďalej osobám nad 59 rokov a pacientom s chronickými ochoreniami. Plne hradená bude aj pre deti od 6 mesiacov do 12 rokov. Okrem vymenovaných skupín populácie, pre ostatných ľudí bude v tomto roku vakcína proti chrípke za úhradu pacientom.

■ Prečo sa odporúča vykonať očkovanie proti chrípke každý rok?

- Je to najmä z dôvodu veľkej variability chrípkových vírusov, ktorých antigény sa na odporúčanie Svetovej zdravotníckej organizácie vo vakcínach každoročne aktualizujú podľa epidemiologickej situácie v populácii. Ďalším dôvodom je pomerne krátka postvakcinačná imunita proti chrípke – ochranné hladiny protilátok sa udržia v krvi zaočkovaných osôb 6 až maximálne 12 mesiacov.

Recepty zeleninových jedál

Lasagne so špenátom

Potrebujeme: balík lasagní, 300 g čerstvých šampiónov, 300 g špenátu, 2 cibule, 2 strúčiky cesnaku, olej, hladkú múku, pol litra mlieka, maslo, šľahačkovú smotanu, soľ, mleté čierne korenie, muškátový orech, 50 g nivy a 50 g parmezánu, pažítku.

Na oleji opražíme cibuľu a cesnak. Pridáme pokrájané huby, soľ, korenie, trochu múky, podlejeme, podusíme. Na polovici masla speníme druhú cibuľu, pridáme špenát, poprášime múkou, pridáme smotanu, podusíme, osolíme, okoreníme muškátovým orechom. Na zvyšnom masle opražíme múku, podlejeme mliekom, varíme do hustoty bešamelu, osolíme, okoreníme. Cestoviny uvaríme, ale nie úplne do mäkka. Pekáč vymastíme, na dno dáme trochu bešamelu. Kladieme striedavo: lasagne, špenát, Niva, bešamel, lasagne, šampióny, bešamel, lasagne, bešamel, parmezán. Upečieme a posypeme pažítkou.

Recept zaslala Dagmar Straková
Rubriku vedie MUDr. Bohumil Chmelík

Návrhy na udelenie ocenenia mesta Trnavy

Do konca tohto kalendárneho roka môžu občania opäť podávať svoje návrhy na osobnosti alebo kolektívy, ktoré podľa ich názoru spĺňajú podmienky na udelenie ocenení mesta Trnavy. Podľa všeobecne záväzného nariadenia sú stanovené druhy ocenení a podmienky k ich udeleniu takto:

■ **Čestné občianstvo mesta Trnavy**
osobám, ktoré sa zvlášť významným spôsobom zaslúžili o mesto Trnava a jeho obyvateľov, o priateľstvo medzi národmi a partnerskými mestami, alebo ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi. Čestné občianstvo mesta Trnava možno v odôvodnených prípadoch udeliť in memoriam.

■ **Cena mesta Trnavy**
za vynikajúce tvorivé výkony, za významné umelecké úspechy, ktoré prispeli významným spôsobom k ďalšiemu rozvoju mesta, za propagáciu a zviditeľňovanie mesta doma i v zahraničí. Cenu možno udeliť jednotlivcom i kolektívom, v odôvodnených prípadoch aj in memoriam.

■ **Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Trnavy**
za významnú činnosť osôb, ktoré sa zaslúžili o rozvoj mesta a mimoriadne výkony v oblasti kultúry, športu, vedy, techniky, podnikania a podobne. Cenu možno udeliť jednotlivcom i kolektívom.

■ **Pamätné tabule, busty alebo pomníky**
Mestské zastupiteľstvo môže schváliť zhotovenie a umiestnenie pamätnej tabule, busty alebo pomníka
• za mimoriadne výkony obyvateľov Trnavy, ktoré obohatili ľudské poznanie, resp. národnú kultúru a presiahli regionálny význam,
• za mimoriadne aktivity obyvateľov Trnavy, ktoré prispeli k upevneniu štátnosti a ekonomickému rastu nášho štátu,
• za mimoriadne aktivity obyvateľov Trnavy v boji za mier a ľudské práva presahujúce regionálny význam,
• za mimoriadne významnú činnosť osôb alebo inštitúcií, ktoré sa zaslúžili o to, že podstatne vzrástol nadregionálny význam Trnavy.

Návrhy na udelenie ocenení je potrebné doručiť do 31. decembra na adresu: Mgr. Viera Hrdinová, Kancelária primátora – referát protokolu, Hlavná 1, 917 71 Trnava.

Predložené návrhy posudzuje komisia pre udeľovanie ocenení a schvaľuje mestské zastupiteľstvo.

Kedy budeme mať svadbu, miláčik?

Mestský úrad v Trnave a Matričný úrad oznamujú občanom, že v roku 2012 stanovili pre akt uzavretia manželstva nasledovné termíny:

• 14. a 28. januára 2012
• 11. a 25. februára 2012
• 10. a 24. marca 2012
• 14. a 28. apríla 2012
• 12. a 26. mája 2012
• 2. a 23. júna 2012
• 7. a 21. júla 2012
• 11. a 25. augusta 2012
• 1. a 22. septembra 2012
• 6. a 20. októbra 2012,
• 10. a 24. novembra 2012
• 1. a 15. decembra 2012

Iný termín, ako hore uvedený, nie je možné dohodnúť z dôvodu zabezpečovania ostatných akcií mesta. Akt uzavretia manželstva je potrebné dohodnúť na Mestskom úrade v Trnave – na matričnom úrade, Trhová 3, telefón 3236182.

O spoločenskom obrade uvítanie do života sa informujte na radnici v Trnave, Hlavná ul. č.1, referát protokolu, – 2. poschodie, č. dv. R 32 /tel. 3236343

Za Mesto Trnava Ing. Pavol TOMAŠOVIČ

Podpora zo Štátneho fondu rozvoja bývania

Aj v roku 2012 budú môcť žiadatelia opäť podávať nové žiadosti o poskytnutie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania prostredníctvom mestského úradu. Zo štátneho fondu sa poskytuje podpora na rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu vo forme úveru a nenávratného príspevku za výhodných podmienok.

Podľa § 5 zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania podporu možno poskytnúť na tieto účely:
a) obstaranie bytu výstavbou, nadstavbou, vstavbou, prístavbou, dostavbou prípadne prestavbou nebytového priestoru v bytovom dome, v rodinnom dome alebo v polyfunkčnom dome,
b) výstavba alebo dostavba zariadenia sociálnych služieb, ktoré poskytuje starostlivosť celoročne (ďalej len „zariadenie sociálnych služieb") alebo prestavba nebytového priestoru na zariadenie sociálnych služieb,
c) kúpa bytu,
d) obnova bytovej budovy,
e) výstavba nájomného bytu vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, prípadne prestavbou nebytového priestoru,
f) obnova zariadenia sociálnych služieb,
g) zatepľovanie bytovej budovy

Žiadosti o poskytnutie podpory sa predkladajú prostredníctvom mestského úradu v sídle okresu podľa miesta stavby. Mestský úrad do 14 dní skontroluje a overí žiadosť a zašle na fond. Fond vedie evidenciu žiadostí podľa účelu a v poradí podľa dátumu ich doručenia. V lehote do 90 dní odo dňa doručenia žiadosti obcou v sídle okresu posúdi žiadosť a oznámi žiadateľovi možnosť poskytnutia podpory. Fond rozhodne o poskytnutí podpory podľa poradia doručených žiadostí až do vyčerpania sumy vyčlenenej v rozpočte fondu na príslušný účel a druh podpory, pričom o žiadosti rozhodne do 31. decembra daného kalendárneho roka. Ak sa podpora neposkytne, oznámi to fond písomne žiadateľovi do 30 dní odo dňa rozhodnutia.

Na základe rozhodnutia o priznaní podpory ŠFRB zašle žiadateľovi návrh zmluvy do 30 dní. Žiadosti, ktoré nie sú v danom roku vybavené na základe nedostatku finančných prostriedkov, sa na konci roka vrátia žiadateľom.

Na poskytnutie podpory z prostriedkov fondu nie je právny nárok.

Prijímanie žiadostí sa vykonáva na základe zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov, ktorými sú: Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 547/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o druhoch a výškach poskytovaných podpôr na jednotlivé účely z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania a Vyhláška č. 535/2009 Z. z. Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zo 7. decembra 2009, ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 582/2007 Z. z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti, o technických podmienkach a o dĺžke času uskutočnenia stavby, na ktorú sa poskytuje štátna podpora.

Podrobnejšie informácie o možnostiach získania podpory zo ŠFRB Vám ochotne poskytnú zamestnanci Mestského úradu na Trhovej ulici v Trnave, odboru stavebného a životného prostredia, referátu bývania, 2. poschodie, kancelária č. 208, tel. 033/3236208. Informácie ohľadom poskytnutia podpory nájdete aj na internetovej stránke Mesta Trnavy: www.trnava.sk a na internetovej stránke ŠFRB: www.sfrb.sk.

Ľubica RAKÚSOVÁ, OSaŽP, referát bývania

POZVÁNKY

DIVADLO JÁNA PALÁRIKA

2. streda ■ DIVADELNÉ INŠPIRATÍVNE VYSTÚPENIA 2011
3.štvrtok ■ DIVADELNÉ INŠPIRATÍVNE VYSTÚPENIA 2011
4. piatok ■ DIVADELNÉ INŠPIRATÍVNE VYSTÚPENIA 2011
6. nedeľa 16.00 ■ MACO MAŤO hľadá hniezdo
7. pondelok 10.00 ■ 800 MÍĽ PO AMAZONKE
8. utorok 19.00 ■ ZMIERENIE alebo DOBRODRUŽSTVO PRI OBŽINKOCH
9. streda 10.00 ■ STARÁ LÁSKA NEHRDZAVIE
10. štvrtok 19.00■ DIVÁ KAČKA
11. piatok 10.00 ■ MACO MAŤO hľadá hniezdo
13. nedeľa 19.00 ■ GOLDBERGOVSKÉ VARIÁCIE – Mestské divadlo P. O. Hviezdoslava Bratislava
14. pondelok 10.00 ■ BENÁTKY POD SNEHOM
16. streda 19.00 ■ VRÁTILA SA RAZ V NOCI
18. piatok 10.00 ■ ADELKINA CESTA ZA ŠŤASTÍM
19. sobota 20.00 ■ PARVA ROMA / NOC DIVADIEL 2011
21. pondelok 10.00 ■ KRIČÍME TELOM – Projekt venovaný téme anorexie a bulímie (TTSK)
21. pondelok 19.00 ■ BENÁTKY POD SNEHOM
22. utorok 10.00 ■ ADELKINA CESTA ZA ŠŤASTÍM
23. streda 19.00 ■ VŠETKO O MUŽOCH
24. štvrtok 19.00 ■ VRÁTILA SA RAZ V NOCI
27. nedeľa 16.00 ■ OBJAVENIE AMERIKY Bratislavské bábkové divadlo, Bratislava
28. pondelok 19.00 ■ STARÁ LÁSKA NEHRDZAVIE
29. utorok 10.00 ■ DIVÁ KAČKA
30. streda 10.00 ■ ZMIERENIE alebo DOBRODRUŽSTVO PRI OBŽINKOCH

Štúdio

5. sobota 19.00 ■ PARVA ROMA
11. piatok 19.00 ■ TAJOMNÝ POKOJ VECÍ
15. utorok 19.00 ■ MÁŠA A BETA
20. nedeľa 16.00 ■ KAMARÁT BAMBUĽKO Divadlo HAPPY Bratislava
25. piatok 19.00 ■ PARVA ROMA

GALÉRIA JÁNA KONIARKA

PREMENY HODNÔT SLOVENSKEJ MODERNY
v dielach umelcov spätých s Trnavským samosprávnym krajom v zbierkach galérií regiónu – výber z diel významných regionálnych autorov pri príležitosti 10. výročia vzniku samospráv
Organizované v spolupráci so Záhorskou galériou Senica
Kurátor výstavy – PhDr. Štefan Zajíček
do 21. 12. 2011

EXIN
Tomáš Džadoň & Monogramista T.D.: STENA – MÁŠ NA MÍŇ, 2010
Priestorová intervencia – inštalácia laureáta ceny Cyprián 2009 Tomáša Džadoňa v spolupráci s Deziderom Tóthom a Galériou Krokus v podobe drevenej steny s vloženými vlajkami EU. Projekt EXIN (skratka pre exteriér – interiér)
do 31. 3. 2012

Stále expozície:

JÁN KONIAREK (1878 – 1952) – zakladateľ moderného slovenského sochárstva – stála expozícia sochárskej tvorby

KLENOTY DOMOVA – slovenské klasické umenie 20. storočia

GALÉRIA PORTRÉTOV – výber diel z kolekcie portrétneho žánru reprezentujúci vývoj portrétneho maliarstva od konca 18.storočia po súčasnosť zo zbierok GJK

AKCIE / AKTIVITY
ART LABORATÓRIUM
Tvorivé dielne a výtvarná tvorba k aktuálnym výstavám pre MŠ a ZŠ

KNIŽNICA JURAJA FÁNDLYHO

■ 11. novembra o 10.00 h
v oddelení pre deti
SME DETI SVETA
Vysvetľovanie ľudských práv pre deti: Právo na zvláštnu opateru, výchovu a starostlivosť telesne, duševne alebo sociálne postihnutých detí.
Hosť: Július Bartek – nevidiaci knihovník

■ 21. novembra o 10.00 h
v oddelení pre deti

SME DETI SVETA
Vysvetľovanie ľudských práv pre deti: Právo na bezplatné vzdelávanie, hru a zotavenie
Hosť: Eva Kopúnková – spisovateľka

■ 15. novembra o 17.00 h v čitárni
KUS DŘEVA ZE STROMU (POZNÁNÍ)
Prezentácia knižnej novinky. V spolupráci s Českým spolkom trnavského regiónu
Hostia: autori Bedřich Ludvík a Martin Patřičný

■ 24. novembra o 17.00 h v čitárni
ÓÓ – OZAJ OPATOVSKÍ?
Rodinné balenie v rámci literárneho klubu Fóra humoristov
Hostia: Mária Kutáková-Opatovská, Jozef Opatovský, Pavol Opatovský
Moderuje: Eva Jarábková

SÚŤAŽE PRE DETI

■ 4. novembra o 15.00 h
S ABECEDOU DO SVETA
■ 11. novembra o 15.00 h
KUFOR PLNÝ VEDOMOSTÍ
■ 25. novembra o 15.00 h
VEDOMOSTNÝ MILIONÁR

ZÁPADOSLOVENSKÉ MÚZEUM

KLARISKÝ KLÁŠTOR
Múzejné námestie 3

EXPOZÍCIE:

ARCHEOLÓGIA, GOTICKÁ TRNAVA,- DEJINY TRNAVY, UMELECKÉ REMESLO V ČÍNE A JAPONSKU, KAMPANOLOGICKÁ EXPOZÍCIA, ORATÓRIUM, ĽUDOVÁ HRNČINA, ĽUDOVÝ ODEV ZÁPADNÉHO SLOVENSKA, PRÍRODA MALÝCH KARPÁT, KRÁSA ZAŠLÝCH ČIAS, ŠTEFAN CYRIL PARRÁK – POCTA KRÁĽOVI ZBERATEĽOV, SAKRÁLNE PAMIATKY

VÝSTAVY:
■ TRNAVSKÁ PALETA
súťažná prehliadka neprofesionálnych umelcov
Trnavské osvetové stredisko
Vernisáž výstavy 10. 11. 2011 o 17.00 h
Výstava potrvá do 5. 2. 2012
■ UMENIE A ENERGIA, ENERGIA UMENIA
Výstava neprofesionálnych výtvarníkov zamestnaných v energetike
Vernisáž v stredu 5. 10. 2011 o 16.00 h v Infocentre JESS Jaslovské Bohunice
Výstava potrvá do 6. 11. 2011
■ ĽUDMILA GYZICKY-ZÁMOJSKÁ
vernisáž výstavy 20. októbra o 17.00 h
výstava potrvá do 15. 1. 2012
■ BOLO U NÁS MORE
nová prírodovedná výstava
potrvá do 31. 12. 2011
■ KRÁSY ŽIVEJ PRÍRODY
predĺžená do 31. 12. 2011
■ TRNAVSKÉ DROBNOSTI
predĺžená do 30. 4. 2012
■ ZBIERKOVÝ PREDMET MESIACA
Založenie železnice z Bratislavy do Trnavy
PODUJATIA
■ CYKLUS PREDNÁŠOK:
Terče v zbierkach ZsM, PaedDr. S. Jurčová
■ ADVENT V MÚZEU
v nedeľu 27. 11. 2011 od 13.00 do 17.00 h
■ NEDELE V MÚZEU
Každú nedeľu v klariskom kláštore od 15.00 h prezentácia DVD Čas grimás o sochárovi F. X. Messerschmidtovi, na objednanie

DOM HUDBY M. SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO
Ul. M. Schneidera Trnavského 5

EXPOZÍCIE:

PAMÄTNÁ IZBA MIKULÁŠA SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO, DEJINY CIRKEVNÉHO HUDOBNÉHO SPOLKU, DVORANA SLÁVY DOBRA

■ HISTÓRIA POPULÁRNEJ HUDBY V TRNAVE DO ROKU 1989

■ **AKO POČÚVALI HUDBU NAŠE BABKY A DEDKOVIA** – expozícia hracích skriniek, gramofónov a magnetofónov

MÚZEUM KNIŽNEJ KULTÚRY – OLÁHOV SEMINÁR
Námestie sv. Mikuláša 10

EXPOZÍCIA
■ **WILLIAM SCHIFFER** – ŽIVOT A DIELO SOCHÁRA A MEDAILÉRA

VÝSTAVA
■ **ČAROVNÁ CESTA PRÍBEHOV**
Slovenskí tvorcovia ocenení Čestnou listinou IBBY– výstava prevzatá z BIBIANY sprístupnená do 8. 1. 2012

Západoslovenské múzeum, Galéria Jána Koniarka, Divadlo Jána Palárika a Knižnica Juraja Fándlyho sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja

TRNAVSKÉ MATERSKÉ CENTRUM

Okružná 20, www.trnavskemc.sk

■ **2. 11. o 10.00 h SPIEVANKY**
– hudobné stretnutie pri gitare pre najmenších
■ **3. 11. o 9.00 h ANGLIČTINA AJ PRE MAMY** – kurz podľa Oxford English
■ **4. 11. o 10.00 h PREVENCIA INFEKČNÝCH OCHORENÍ V DETSKOM VEKU** – prednáška spojená s besedou – hosť MUDr. Miriam Ondicová
■ **7. 11. o 10.00 h ŠIKOVNÉ RÚČKY**
– Motýlik – tvorivá dielňa pre matky
10.30 h ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL
– 12 krokov k zdravému jedlu pre deti. hosť Jaromír Novota – lektor o. z. Život a zdravie
■ **8. 11. o 16.00 h KURZ MASÁŽE DOJČIAT** – pre rodičov kolikových. predčasne narodených i zdravých detí
■ **9. 11. o 10.00 h CVIČENIE PRE MATKY S DEŤMI**
10.30 h ZACVIČME SI S JANKOU
– jednoduchá a účinná zostava cvikov pre ženy
17.00 h AKO SA NARODÍ RODINA
– kurz komplexnej prípravy na pôrod a dojčenie
■ **11. 11. o 10.00 h AJ POSLUŠNOSTI SA TREBA UČIŤ**
Prednáška spojená s besedou, hosť Mgr. Blanka Krajčovičová – špeciálna pedagogička
■ **12. 11. o 14.00 h KURZ ZDOBENIA MEDOVNÍKOV** – vedie medovnikárka Ivanka Jindrová
■ **14. 11. o 10.00 h ŠIKOVNÉ RÚČKY**
– pásikový obrázok
10.30 h NAUČME SA PESNIČKU
– hudobné stretnutie pri klavíri s Líviou Kráľovou
■ **16. 11. o 9.00 h ZUMBA** – vedie Nikola Královičová – vstupné 1€
10.00 h SPIEVANKY – hudobné stretnutie pri gitare pre najmenších
■ **18. 11. o 10.00 h PEKNÁ AJ NA JESEŇ** – minikurz líčenia
■ **21. 11. o 10.00 h ŠIKOVNÉ RÚČKY** – Adventný veniec
■ **23. 11. o 10.00 h CVIČENIE PRE MATKY S DEŤMI**
10.30 h ZACVIČME SI S JANKOU
■ **25. 11. o 10.00 h PREČO DOJČIŤ STARŠIE DIEŤA**
■ **26. 11. od 9.30 h do 12.00 h BLŠIE TRHY** – zimná burza detského a tehotenského ošatenia a detských potrieb
■ **28. 11. o 10.00 h ŠIKOVNÉ RÚČKY** – Adventný kalendár
10.30 h NAUČME SA PESNIČKU
– hudobné stretnutie pri klavíri s Líviou Kráľovou
■ **29. 11. o 18.00 h SYMPTOTERMÁLNA METÓDA PLÁNOVANIA RODIČOVSTVA** – vedú Mgr. Pavol a Eva Fojtíkovci
■ **30. 11. o 10.00 h SPIEVANKY**
– hudobné stretnutie pri gitare pre najmenších

KALOKAGATIA

■ **3. novembra o 8.30 h v K-CVČ MAJSTROVSTVÁ OKRESU V ŠACHU**
– žiaci ZŠ
■ **3. novembra o 13.30 h v priestoroch K-CVČ**
Školský časopis – stretnutie redakčných rád žiakov ZŠ a SŠ k tvorbe školských časopisov

■ **4. – 5. novembra v K-CVČ**
NOC DUCHOV A STRAŠIDIEL
– zábavné podujatie pre deti
■ **9. novembra o 8.30 h v K-CVČ**
MAJSTROVSTVÁ OKRESU V ŠACHU
– študenti SŠ
■ **10. novembra o 9.00 h**
v kine Hviezda
HĽADÁME NOVÚ SUPERSTAR – súťaž jednotlivcov v speve populárnej piesne. Vstup voľný
■ **13. novembra o 8.00 h na železničnej stanici v Trnave**
TURISTICKÝM CHODNÍKOM NA HRAD TRENČÍN
■ **14. novembra od 9.00 h**
v Mestskej športovej hale
DEŇ ŠTUDENTOV – pretláčanie rúk, streetball
■ **19. novembra o 8.00 h (odchod autobusu)**
JEDNODŇOVÝ VÝLET DO TROPICÁRIA V BUDAPEŠTI
■ **21. novembra o 8.00 h**
v Mestskej športovej hale
HALOVÝ FUTSAL žiakov a žiačok stredných škôl – finále
■ **VÍLY, ŠKRIATKOVIA, ELFOVIA, TROLLOVIA** – Výstava výtvarných prác žiakov ZŠ a SŠ v priestoroch K-CVČ
■ **INTERNET PRE VEREJNOSŤ** – každý štvrtok od 13.00 h
■ **MAMA KLUB** na Limbovej ulici
Pre mamičky s deťmi na MD každý pondelok, utorok, štvrtok, piatok od 8.15 do 11.30 h a od 15.30 do 18.00 h

ZDRAVÉ MESTO

■ **21. – 25. novembra**
TÝŽDEŇ PREVENCIE SOCIÁLNO-PATOLOGICKÝCH JAVOV
Diskusné stretnutia s odborníkmi z oblasti prevencie proti drogám, agresivite, šikanovaniu a násiliu pre študentov a žiakov trnavských škôl
■ **23. novembra o 13.00 h na radnici**
PROBLEMATIKA DROGOVEJ ZÁVISLOSTI
Seminár pre pedagógov trnavských škôl
lektorka: Mgr. Barbora Kucharová

ŠPORT

■ **5. novembra od 9.00 h**
v Mestskej športovej hale
INTERNATIONAL WU SHU HAMPIONSHIO
■ **6. novembra o 14.30 h**
na Štadióne A. Malatinského
SPARTAK TRNAVA vs. SLOVAN BRATISLAVA
■ **12. novembra od 8.30 h**
v Mestskej športovej hale
VIII. MEDZINÁRODNÝ TURNAJ PRIATEĽSTVA v malom futbale
Záštitu nad turnajom prevzali veľvyslankyňa Srbskej republiky v SR Radmila Hrustanović a primátor mesta Trnavy Vladimír Butko
■ **26. novembra od 10.00 h**
v Mestskom športovom areáli na Slávii
BEH PRIATEĽSTVA – 41. ročník

KINO HVIEZDA

www.kinohviezda.trnava.sk, www.naoko.sk

1. 11. o 17.30 a 19.30 h ■ BLÁZNIVÁ, HLÚPA LÁSKA 2D (CRAZY, STUPID LOVE)
2. 11. o 17.30 a 19.30 h ■ LÓVE
3. 11. ■ NEPREMIETAME
4. – 7. 11. o 17.30 h ■ AJ ŽENY MAJÚ SVOJE DNI
19.30 h ■ VYMEDZENÝ ČAS
8. 11. FILMOVÝ KLUB NAOKO
18.00 h ■ INTERVIEW
20.00 h ■ VEĽKÁ LÁSKA – Projekt 100 – 2011
9. 11. o 19.30 h ■ LÓVE
10. – 11. 11. o 17.30 h ■ SPY KIDS 4D: STROJ ČASU
19.30 h ■ VIDITEĽNÝ SVET
12. 11. ■ Nepremietame – Orientálne tance
13. – 14. 11. o 17.30 h ■ SPY KIDS 4D: STROJ ČASU
19.30 h ■ VIDITEĽNÝ SVET
15. 11. FILMOVÝ KLUB NAOKO

18.00 h ■ KOMISÁRKA
20.00 h ■ TRI
16. 11. o 17.30 a 19.30 h ■ MUŽI V NÁDEJI
17. – 22. 11. 17.30 a 19.30 h ■ TWILIGHT SÁGA: ÚSVIT – 1.časť
22. 11. FILMOVÝ KLUB NAOKO
18.00 h ■ TURÍNSKY KÔŇ
24. – 28. 11. o 17.30 h ■ VOJNA BOHOV
25. – 29. 11. ■ OCEĽOVÁ PÄSŤ
25. – 28.11. o 19.30 h, 29. 11. o 16.00 h
29. 11. FILMOVÝ KLUB NAOKO
16.00 h ■ CESTA
20.00 h ■ SMRŤ V BENÁTKACH

DETSKÉ PREDSTAVENIA

4. – 8. 11. ■ TINTINOVE DOBRODRUŽSTVÁ 3D
3. – 5. 11. o 15.30 h, 6. 11 o 13.30 a 15.30 h, 7. 11 o 16.00 h
13. 11. o 13.30 a 15.30 h ■ ČERTOVA NEVESTA
19. – 20. 11. ■ AURÁ 2 – 2D
19. 11. o 15.30 h, 20. 11 o 13.30 a 15.30 h
24. – 28. 11. ■ ARTÚR ZACHRÁNI VIANOCE 3D
24. – 26. 11 o 15.30 h, 27. 11 o 13.30 a 15.30 h, 28. 11 o 15.30 h

NOVÉNA 2011

Spevácke zbory, ktoré budú účinkovať počas Novény k Trnavskej panne Márii pri večerných sv. omšiach o 18.00 h:
■ **13. 11. CHÓRUS SALVATORIS Bratislava**
diriguje Róbert Mésaroš
■ **14. 11. CIRKEVNÝ SPEVOKOL GAUDETE Sereď**
diriguje Andrea Rucová
■ 1**5. 11. SUCHOVSKÝ SPEVÁCKY ZBOR Suchá nad Parnou**
diriguje Alena Baranovičová
■ **16. 11. KOMORNÝ ZBOR GEJZU DUSÍKA Zavar**
diriguje Hana Borbélyová
■ **17. 11. FARSKÝ CHRÁMOVÝ ZBOR PANNY MÁRIE NANEBOVZATEJ Vráble**
diriguje Jozef Vrábel
■ **19. 11. CIRKEVNÝ SPEVOKOL SANTA MARIA Šamorín**
diriguje Marta Galbačová
■ **20. 11. CANTICA SACRA TYRNAVIAE Trnava**
diriguje Peter Reiffers
■ **21. 11. RÍMSKOKATOLÍCKY CIRKEVNÝ HUDOBNÝ SPOLOK SV. MIKULÁŠA Trnava**
diriguje Ladislav Vymazal

KALENDÁR KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝCH PODUJATÍ V TRNAVE

■ **do 16. novembra**
v západnom krídle radnice
GENIUS LOCI TRNAVY
Výstava umeleckých fotografií zo 4. ročníka rovnomennej súťaže
■ **3. – 29. novembra**
v západnom krídle radnice
VÝSTAVA SOŠ POLYTECHNICKEJ V TRNAVE
Práce budúcich umeleckých stolárov a zámočníkov
■ **22. novembra o 17.00 h**
v západnom krídle radnice
PETER BABKA – VÝBER Z TVORBY
Vernisáž výstavy známeho trnavského výtvarníka a pedagóga – kresby, maľby, grafiky, airbrush, fotografie, plastiky
Výstava potrvá do 31. decembra
■ **Malá synagóga – Haulíkova 3**
BEST OF FEDOR NEMEC (SK) – predajná výstava fotografií
Otvorené denne okrem pondelka od 15.00 do 18.00 h
■ **2. – 4. novembra**
v Divadle Jána Palárika a Dome kultúry
DIVADELNÉ INŠPIRATÍVNE VYSTÚPENIA 2011
■ **2. novembra o 14.00 h**
v Parku Antona Bernoláka
PIETNA SPOMIENKA NA OBETE VOJEN
■ **2. novembra o 16.00 h**
na cintoríne na Kamennej ceste
PAMIATKA ZOSNULÝCH

■ **5. novembra o 19.30 h**
v Kostole sv. Jakuba
BENEFIČNÝ KONCERT SPEVÁCKEHO ZBORU TIRNAVIA
Výťažok z koncertu bude venovaný Spoločnosti na pomoc osobám s autizmom SPOSA-T v Trnave

■ **5. novembra o 20.00 h v Amfik cafe**
CAFE DE NUIT
hosť večera: ROMAN LUKNÁR

■ **11. novembra o 19.00 h**
v hudobnom klube Motobar
na Šrobárovej ulici
BLUES MOODS – medzinárodný hudobný festival
Eric Wood (USA)
Vladimír Mišík & ČDG (CZ)
P & B Blues Band, Bonzo and The Resonators + Boboš Procházka
Vstupné: 5 eur

■ **13. – 21. novembra**
v Bazilike sv. Mikuláša
NOVÉNA

■ **12. novembra o 20.00 h**
v Amfik cafe
BUGO BROS & 6th SENSE
THE HAMMOND ORGAN TRIO (Michal Bugala, Eugen Vizváry, Štefan Bugala)

■ **16. novembra o 17.00 h**
v západnom krídle radnice
VČERA, DNES A...
Benjamín Škreko: Neskorý zber
Marián Mrva: Ako šli holuby pešo z Francúzska až do Trnavy
Marián Mrva, Benjamín Škreko: Krásny zapadák
Prezentácia nových kníh dvoch známych trnavských novinárov, publicistov a humoristov spojená s uvedením historicky prvého rýdzo trnavského hudobného nosiča s piesňami Mariána Mrvu na texty Bejamína Škreka
Podujatie je venované 22. výročiu Novembra ’89

■ **18. novembra o 20.00 h**
v Amfik cafe
ADAM ĎURICA JESEŇ TOUR & BYSTRÍK

■ **21. novembra o 19.00 h**
v Dome kultúry Tirnavia
PARTIČKA
Populárne televízne hudobno-zábavné improvizačné posedenie, do ktorého sú zatiahnutí aj diváci.
Hrajú: Petra Polnišová, Daniel Dangl, Roman Pomajbo, Marián Miezga, Lukáš Latinák, Róbert Jakab, Juraj Kemka, Richard Stanke
Hudobný sprievod: Marián Čurko
Réžia: Daniel Dangl
Vstupné: 13 eur

■ **25. novembra o 15.00 h na radnici**
SPOMIENKOVÁ SLÁVNOSŤ PRI PAMÄTNEJ TABULI J. SAMBUCUSA
INAUGURÁCIA ZNÁMKY J. SAMBUCUSA

■ **25. novembra o 21.00 h**
v Amfik cafe
DJ PARTY a KARAOKE SHOW

■ **27. novembra o 18.00 h.**
v Katedrále sv. Jána Krstiteľa
BENEFIČNÝ ADVENTNÝ KONCERT
Účinkujú: miešaný spevácky zbor TECHNIK AKADEMIK
CLASSIC CHAMBER ORCHESTRA
Sólo: alt – Karolína Vargicová, bas – Ladislav Uhrák, tenor – Jiří Zouhar
Diriguje: Pavol Procházka
Program:
Prvá časť koncertu: Gerhard Lagrange – Laudate omnes gentes, W. A. Mozart – Ave verum corpus a Sancta Maria, mater Dei
Druhá časť koncertu: Georg Fridrich Händl – Oratórium Detinger TE DEUM
Tretia časť koncertu: Vianočné koledy – výber z projektu Eurokoledy, z Čiech – Nesem vám novinu, z Nemecka – Du fröhliche Weinnachtziet, z Rakúska – Hört die Engelsboten singen, z Írska – Sans Day Carol, z Talianska –Tu scendi dalle stelle, z Poľska – Bog sie rodzi
Vstupné je dobrovoľné.
Výťažok zo vstupného je určený na podporu 13. ročníka finančnej zbierky HODINA DEŤOM

■ **2. – 4. 12., 9. – 11. 12., 16. – 18. 12. od 14.00 do 18.00 h**
v západnom krídle radnice
PREDVIANOČNÉ TVORIVÉ DIELNE PRE DETI

V prehľade sú uvedené podujatia, o ktorých informovali organizátori redakciu NzR do termínu uzávierky. Za zmeny, ktoré nastali po tomto termíne, redakcia nezodpovedá. Informácie o pripravovaných podujatiach je potrebné doručiť na e-mailové adresy redakcie (v tiráži) alebo na adresu webredaktor@trnava.sk do 15. dňa predchádzajúceho mesiaca.

DIVADELNÉ INŠPIRATÍVNE VYSTÚPENIA

2. – 4. NOVEMBRA 2011

DIVADLO J. PALÁRIKA

■ **2. 11. STREDA O 19.00 H**

divadlo Do Houslí, Pardubice (CZ)

KDYŽ SE ZHASNE

Mrazivá komédia, ktorá knokautuje vaše bránice...

Scenár a réžia: Michaela Doleželová, Roman Vencl

Hrajú: Marek Příkazký, Michaela Doleželová, Eva Borovičková, Roman Vencl

Vstupné: 3 €

■ **3. 11. ŠTVRTOK O 19.00 H**

Túlavé divadlo

Edmond Rostand: CYRANO (alebo Balábilé o Nose)

Réžia: Jakub Nvota, hudba: Kamil Mikulčík

Účinkujú: Lucia Hurajová, Štefan Martinovič, Kamil Mikulčík/Pavol Buocik, Štefan Richtárech, Jakub Nvota

Vstupné: 4 €

■ **4. 11. PIATOK O 17.00 H**

Divadlo Ludus

POPLETENÁ PUNČOCHA

Réžia: Kamil Žiška

hudba: Kamil Mikulčík

Účinkujú: Lenka Prokopová, Michal Rovňák, Michaela Čilíková

Vstupné: 2 €

Predpredaj vstupeniek

v Divadle J. Palárika alebo pred predstavením

DOM KULTÚRY

■ **4. 11. PIATOK O 19.00 H**

Divadlo GUnaGU

VEĽKÁ KILOVAČKA NA NÁMESTÍ BILLA GATESA

Réžia: Viliam Klimáček

Účinkujú: Zuzana Mauréry, Roman Pomajbo, Zuzana Šebová, Barbara Kelíšková, Jana Bútorová, Vlado Kittler

Vstupné: 7 €

Predpredaj vstupeniek v TINS alebo pred predstavením

VINCECH Trnavský spolok priateľov vína
a MESTO TRNAVA Vás pozývajú na

DEŇ VÍNNYCH PIVNÍC v Trnave

5. novembra 2011 13.00 – 21.00 h

1. Pivnica Radničný dvor, Hlavná 1
2. Pivnica Radničnej vinárne AIDA, Hlavná 1
3. Pivnica Wetzlerov dom, Hlavná 2
4. Vináreň Dobrý pocit, Hlavná 5
5. Pivnica herne MIRAGE (ASO), Hlavná 14
6. Pivnica vinárne U Jozefa, Hlavná 18
7. Pivnica Premiére Pub, Hlavná 29
8. Café a vínotéka Justicia (Evanjelický dom), Hlavná 52
9. Vínotéka Jazmína, Vajanského 22
10. Pivnica Fortuna, Františkánska 34
11. Pivnica TT Café, Františkánska 35
12. Pivnica vo veži Trnavského šermiarskeho cechu, Františkánska 5/6
13. Vínotéka Balzac, Zelený kríček 6
14. Pivnica hotela Barbakan, Štefanikova 11
15. Pivnica U zbrojnoša, Štefánikova 19
16. Pivnica pizzerie a pivárne Aura, Štefánikova 5
17. Pivnica reštaurácie U hladného býka, Štefanikova 3
18. Štúdio Divadla Jána Palárika, Trojičné námestie 2
19. Pivnica pizzerie History, Trojičné námestie 6
20. Pivnica reštaurácie a pizzerie U Amiho, Pekárska 34
21. Pivnica Ateliér DV, Hornopotočná 20
22. Pivnica Flamengo, Jerichova 12
23. Pivnica Manuel Café, Jeruzalemská 22
24. Pivnica Sport bar Evita, Jeruzalemská 40
25. Pivnica reštaurácie a pizzerie U Pleša, Jeruzalemská 45
26. Pivnica, Kapitulská 6
27. Pivnica Hotela Dream, Kapitulská 12
28. Pivnice Hotela Phoenix, Kapitulská 16
29. Rodinná pivnica, Kapitulská 26
30. Rodinná pivnica, Kapitulská 27
31. Galéria Malá synagoga, Haulíkova 3
32. Pivnica Gréckej reštaurácie, Halenárska 15
33. Pivnica pivárne Čajka, Halenárska 6
34. Pivnica Havana club, Halenárska 12
35. Pivnica Západoslovenské múzeum, Múzejné námestie 3

Novinky z radnice nájdete aj na www.trnava.sk

NOVINKY Z RADNICE – informačný mesačník mesta Trnavy. Vydavateľ: Mesto Trnava. IČO: 00313114. Evidenčné číslo: EV 2899/09. Náklad 5 000 ks. Šéfredaktor: Ing. Pavol TOMAŠOVIČ. Redakcia: Radnica, Hlavná 1, 917 71 Trnava. Číslo telefónu: 033/32 36 344. E-mail: pavol.tomasovic@trnava.sk, elena.ursinyova@trnava.sk. Grafická úprava a tlač: ŠOPA PRINT, Boleráz, časť Klčovany 289. Redakcia nezodpovedá za chyby spôsobené v procese grafickej úpravy a tlače.